

**KAAVIN KUNNAN
TALOUSARVIO 2022
JA
TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024**

SISÄLLYSLUETTELO

1. TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	1
2. KONSERNITARKASTELU	10
3. TALOUSARVIOASETTELMA	12
4. KAAVIN KUNNAN STRATEGIA	13
5. HENKILÖSTÖ	13
6. TALOUSARVION SITOVUUSTASO.....	14
7. RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA	15
8. TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA	15
9. KÄYTTÖTALOUSOSA	17
KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	17
Vaalit.....	17
TARKASTUSLAUTAKUNTA	17
Tilintarkastus	17
KUNNANHALLITUS	18
Keskushallinto	18
Hallinto- ja tukipalvelut.....	19
Elinkeino- ja kehityspalvelut.....	21
Maaseututoimi	25
PERUSTURVALAUTAKUNTA	25
Sosiaalipalvelut.....	25
Terveystieteidenhuolto	33
SIVISTYSLAUTAKUNTA	33
Sivistystoimen hallinto	33
Lasten varhaiskasvatus	34
Perusopetus	35
Aikuiskoulutus.....	37
Kirjastotoimi	38
Vapaa-aikatoimi	39
Joukkoliikenne	43
TEKNINEN/YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	43
Tekninen hallinto	43
Kiinteistötoimi	44

Vesi- ja viemärlaitos.....	45
Tiehoitokunnat.....	47
Muu tekninen toimi.....	47
Palo-, pelastus- ja suojelutyö.....	48
Rakennusvalvonta.....	48
Ympäristönsuojelu.....	50
KOONTI KÄYTTÖTALOUSOSAN MÄÄRÄRAHOISTA.....	51
TULOSLASKELMA.....	57
RAHOITUSLASKELMA.....	58
INVESTOINTIOSA 2022.....	59
RAKENTAMISOHJELMA.....	60
RAKENTAMISOHJELMA 2022-2026, TEKSTIOSA.....	61

1. TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Yleinen taloudellinen tilanne

Vuoden 2021 keväästä lähtien talous on toipunut nopeasti, vaikkakin Etelä-Afrikassa havaittu koronaviruksen omikron -muunnos on lisännyt loppuvuodesta talouden epävarmuutta. Virusmuunnoksen vaarallisuudesta, leviämisenopeudesta tai sen kyvystä kiertää rokotesuojaa on vasta alustavia tietoja, minkä vuoksi omikronin talousvaikutuksien arviointi on haastavaa. Viimeisimpien arvioiden mukaan koronapandemian voimistuminen alentaa talven talouskasvuennustetta. Kasvun perusedellytykset ovat yhä olemassa, mutta suhdanneriskit voimistuvat. Toisena suhdanneriskinä arvioidaan Kiinan hidastuva talouskasvu.

Suomessa koronan vaikutukset talouteen ovat jääneet kansainvälisesti vertaillen maltillisiksi. Marras- /joulukuun ennusteiden mukaan Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan noin 3,5 prosenttia kuluvana vuonna ja 2,6 prosenttia vuonna 2022. Vuodelle 2023 kasvuennuste on 1,8 prosenttia. Työllisyys on palautunut odotettua nopeammin, ja työllisten kokonaismäärä on kohonnut jopa ennätyslukemiin. Työttömyysaste on laskenut vuoden 2020 7,8 %:sta 7,6 prosenttiin. Työttömyysasteen ennustetaan laskevan 6,9 prosenttiin vuonna 2022.

Inflaation kiihtyminen heikentää kuluttajien ostovoimaa ja osaltaan verottaa talouden kasvunäkymää. Keskimääräinen inflaatio vuonna 2020 oli 0,3 %. Vuoden 2021 muutosprosentin arvioidaan olevan noin 2,2 prosentin tuntumassa ja vuodelle 2022 inflaation ennustetaan nousevan noin 2,8 %:iin. Korkotaso on edelleen matalalla korkojen ollessa negatiivisia. Euroopan keskuspankki EKP on ilmoittanut tulevansa keventämään pandemian takia tehtyjä tukitoimia ja arvioiden mukaan ensimmäiset koronnostot ajoittuisivat vuoden 2024 alkupuolelle.

Julkisyhteisöjen velka kasvoi 1,3 mrd. euroa vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Vastaavasti vuodentakaiseen ajankohtaan verraten julkisyhteisöjen velka on kasvanut 3,2 mrd. euroa. Velan BKT-suhde on ollut vuosina 2018-2019 alle 60 prosentin viitearvon, mutta vuonna 2020 velka oli noin 69,2 prosenttia jatkaen edelleen nousua. Julkisen talouden alijäämä pysyy suurena koronaepidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien ja epidemian aikana kertyneen palvelu- ja hoitovelan vuoksi.

Kuntatalouden poikkeukselliset vuodet

Kuntatalouden näkökulmasta vuosi 2020 oli poikkeuksellinen ja koronapandemian vaikutukset ylsivät laajasti kuntien tulo- ja menokehitykseen. Kansantalouden nopea elpyminen vuoden 2020 koronakriisistä ja terveysturvallisuuteen liittyvien koronatukien täysimääräisyyden varmistuminen vuodelle 2021 ovat vahvistaneet kuntataloutta. Hyvistä lähtökohdista huolimatta vuoden 2022 ennuste on yhä haastava, mikä näkyy mm. kuntien velkaantumisen kasvuna.

Vuoteen 2022 kohdistuu kuntien näkökulmasta paljon menopaineita, mutta vähän tulojen lisäyksiä. Kuntatalouden toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 8,3 prosenttia vuonna 2022 mm. testaukseen budjetoidun rahoituksen ja korona-avustusten päättymisestä johtuen. Kuntien saamien verotulojen kasvun arvioidaan hidastuvan 1,2 prosenttiin vuonna 2022. Kasvua hidastaa etenkin yhteisöverotulojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättymisen. Valtionosuudet sen sijaan kasvavat 5,2 prosenttia mm. hallitusohjelman

mukaisten tehtävälajennusten, valtionosuuden tason korotuksen ja indeksitarkistusten vuoksi.

Kuntatalouden menojen arvioidaan pysyvän koko kehyskaudella tuloja suurempina. Kuntataloutta rasittavat edelleen rakenteelliset ongelmat, joiden arvioidaan helpottuvan sote-uudistuksen myötä nopeimmin kasvavien menojen siirtyessä pois kuntien vastuulta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on painelaskelman mukaan noin miljardi euroa negatiivinen vuosina 2024-2025, mikä edellyttää rakenteellisten uudistuksien jatkamista myös tulevaisuudessa.

Merkittävin kuntatalouteen ja toimintaan vaikuttava muutos tulee sote-uudistuksen myötä, joka muokkaa kuntien rahoitusrakennetta merkittävästi. Eduskunta on 23.6.2021 vahvistanut uuteen hyvinvointialueeseen liittyvän lainsäädännön. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa 1. heinäkuuta 2021 ja viimeiset vuoden 2023 alusta, jolloin sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuut siirtyvät nykyisiltä kuntatoimijoilta hyvinvointialueille.

Väliaikainen valmistelutoimielin VATE on aloittanut toimintansa heinäkuussa 2021 ja jatkaa toimintaa aluevaltuustojen aloittamiseen saakka. VATE:n tavoitteena on toteuttaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen perustamisen ensimmäinen muutosvaihe ja siihen liittyvät lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäväkokonaisuudet. Ensimmäiset aluevaalit ovat 23.1.2022, jolloin valitaan aluevaltuusto. Aluevaltuuston vastuulla on jatkaa valmistelutoimielimen työtä sekä hoitaa niitä tehtäviä, jotka sille on laissa asetettu.

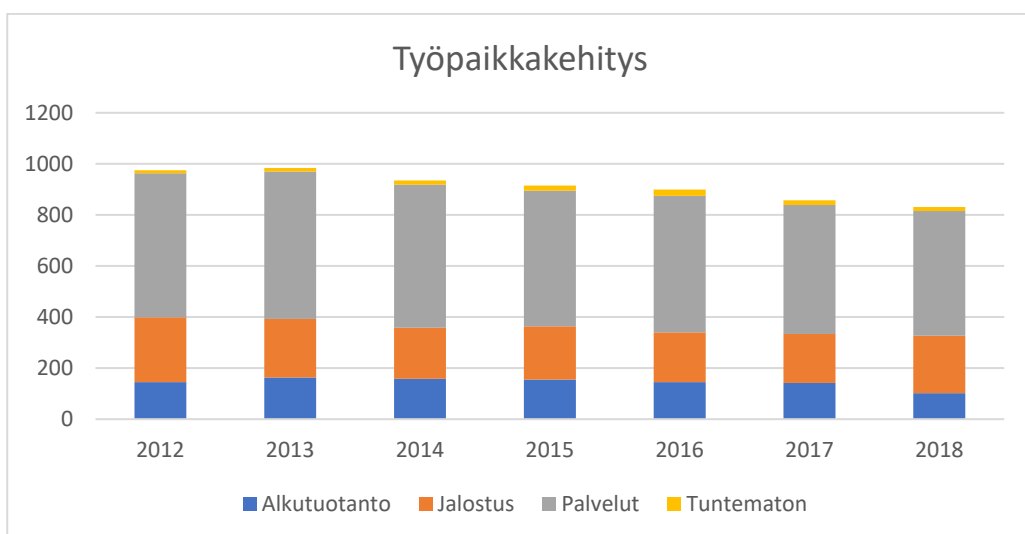
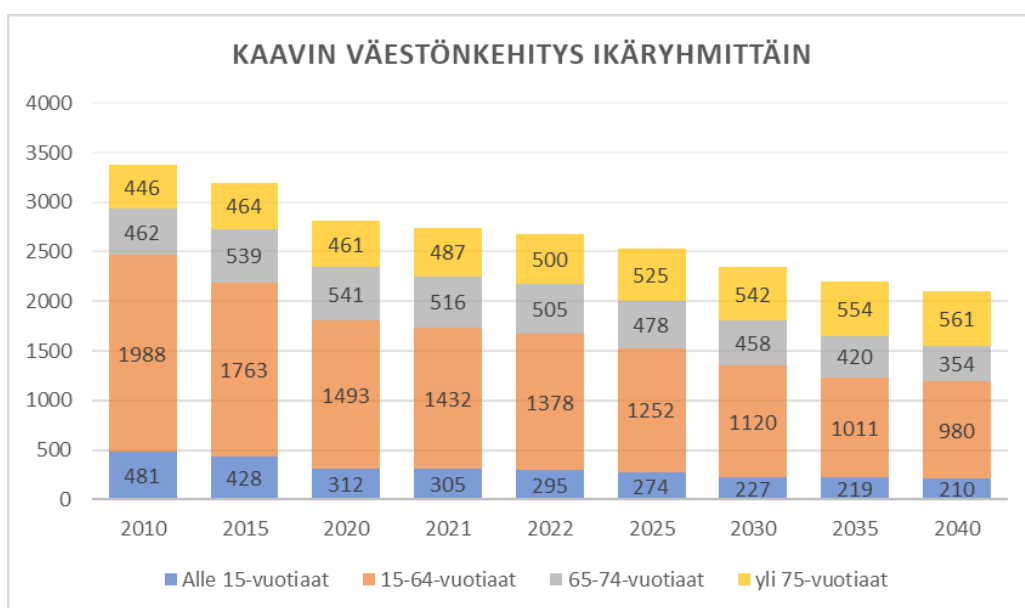
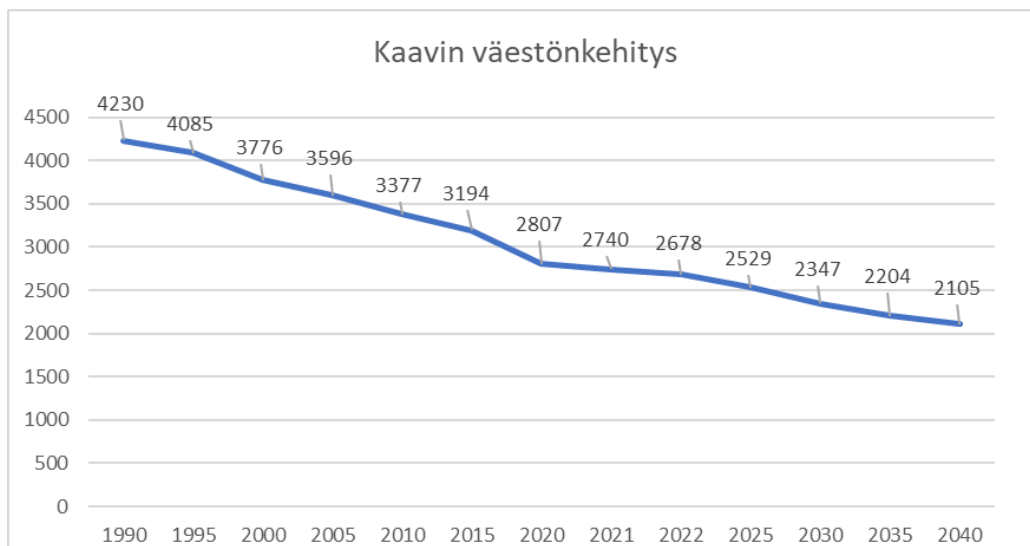
(VM, Kuntatalousohjelma 2022-2025)

Kaavin kunnan väestö- ja työpaikkakehitys

Seuraavissa taulukoissa esitetään tilastotietoja väestön ja työpaikkojen kehityksestä.

Taulukko 1: Syntyvyys, kuolleisuus ja muutto

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
syntyneet	20	27	21	12	13	14	9
kuolleet	51	63	51	52	68	64	64
tulomuutto	138	185	165	144	180	143	116
lähtömuutto	162	185	173	203	184	182	158

Vuoden 2022 talousarvion lähtökohdat

1. Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2022: 22,00 % (vuosina 2019-2021 ei muutosta). Tuloveroprosentti on ollut 21,75 vuonna 2018.

Vuoden 2022 kunnallisveron kertymäksi arvioidaan 7,57 milj. euroa, mikä on 0,66 milj. euroa (-0,9 %) kuluva vuotta vähemmän. Efektiivinen veroaste, jossa on huomioitu verovähennykset, oli Kaavilla v. 2020 n. 13,13 % ja vuonna 2021 arviolta n. 13,20 %.

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste									
Verovuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**	2022**
Ansiotulot	56 246	55 608	55 553	56 271	56 256	57 183	57 311	56 958	57 083
Maksettava vero	7 183	7 313	7 179	7 052	7 204	7 455	7 527	7 520	7 566
<i>Tuloveroprosentti</i>	20,50 %	21,25 %	21,25 %	21,25 %	21,75 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %
<i>Kunnallisveroaste</i>	12,77 %	13,15 %	12,92 %	12,53 %	12,81 %	13,04 %	13,13 %	13,20 %	13,25 %
<i>Erotus</i>	7,73 %	8,10 %	8,33 %	8,72 %	8,94 %	8,96 %	8,87 %	8,80 %	8,75 %

2. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2022:

yleinen	1,50 (vuonna 2019 ja 2020: sama)
vakituiset asuinrakennukset	0,75 (vuonna 2019 ja 2020: sama)
muut asuinrakennukset	1,80 (vuonna 2019: 1,55 % ja 2020: sama)
yleishyödylliset yhteisöt	0,00 (vuonna 2019 ja 2020: sama)

Kiinteistöveroprosentteja on edellisen kerran korotettu vuodelle 2020: muiden kuin vakituisten asuinrakennusten prosenttia 0,25- prosenttiyksiköllä. Vuodelle 2018 tehdyt korotukset koskivat yleistä kiinteistöveroprosenttia (0,05 %-yks.), vakituisten asuinrakennusten prosenttia (0,05 %-yks.) ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten prosenttia (0,1 %-yks).

3. Verotulot, 1.000 euroa:

	TP 2020	TA 2021	TA 2022
		+ muutos	
Kunnallisvero	7.458	7.641	7.572
Kiinteistövero	1.071	1.256	1.173
Yhteisövero	1.304	1.553	1.331
Yhteensä	9.833	10.450	10.076

Vuoden 2022 verotulojen arvioidaan jäävän vuoden 2021 toteumaennustetta pienemmäksi. Kuluva vuoden verotulojen arvioidaan toteutuvan ennakoitua paremmin; 10,6 milj. euroa, koostuen pääosin yhteisöverojen ennakoitua paremmasta kehityksestä. Vuodelle 2022 yhteisöverojen kertymää pienentää kuntayhtymän määräaikainen 10 prosenttiyksikön jako-osuuden korotuksen päättymisen. Vuoden 2022 kiinteistöveroarvio sisältää noin 10 % siirtyviä tilityksiä vuodelta 2021.

4. Valtionosuudet, 1.000 euroa

	TP 2020	TA 2021 + muutos	TA 2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8.444	8.090	8.253
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	3.185	3.080	2.697
Veromenetysten kompensatio	1.805	1.815	2.003
Opetus- ja kulttuuritoimen negat. osuus	-536	-545	-552
Harkinnanvarainen valt.os.kor.	400	-	-
Yhteensä	-13.297	12.440	12.401

Koko maan tasolla valtionosuudet kasvavat laskennallisesti noin 3,9 prosenttia, sisältäen kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentin laskun 23,57 prosenttiin. Kaavin kunnan peruspalvelujen osuuden arvioidaan kasvavan 2 prosenttia, verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen laskevan 12 prosenttia ja verotulomenetysten kompensaaion kasvavan 10 prosenttia. Opetus- ja kulttuuritoimen negatiivinen osuus muodostuu kunnalta perittävästä omarahoitussosuudesta lukioon (91 €/asukas) ja ammatilliseen koulutukseen (186 €/asukas) sekä valtionosuudesta pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaista, aamu- ja iltapäivätoiminnasta, liikunta- ja nuorisotyöstä.

Vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuuksissa on huomioitu kunnalle tulevat tehtävälajennukset (mm. oppilas- ja lähihuollon vahvistaminen, varhaiskasvatuksen tuki, lastensuojelun henkilöstömitoitus, hoivahenkilöstön mitoitus, sote-asiakasmaksulain muutos, lastensuojelun jälkihuolto-oikeuden yläkäräjän nosto, oppivelvollisuuden laajentaminen ja sote -uudistuksen muutoskustannuskorvaus) n. 60.000 euron valtionosuuskorotuksella.

Valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2022 ei sisälly koronatukitoimenpiteitä kunnille.

5. Palkkamenoihin on merkitty noin 1 %:n kasvu vuoden 2021 palkkatasoon nähden. Kokonaisuudessaan vuoden 2022 henkilöstömenot ovat maltilliset perustuen edellisvuosien kehittämis- ja uudelleenorganisointitoimenpiteiden tuomiin henkilöstösäästövaikutuksiin.

Henkilöstön virka- ja/tai työehtosopimukset ovat voimassa helmikuun 2022 loppuun saakka, eikä niihin mahdollisesti tulevat muutokset ole vielä tässä vaiheessa tiedossa. Työsopimusneuvotteluiden merkittävin muutos koskee uutta sote -sopimusta ja sen kokonaisvaikuttavuutta muihin kunta-alan sopimuksiin. Mahdollisiin palkkamenojen korotuksiin vuodelle 2022 on merkitty 1 %:n kasvu kesän 2021 palkkatasoon nähden. Palkkakustannuksiin vaikuttaa mm. valtakunnan tason TES:n korotukset, sekä työkokemuslisien ja vastaavien lisien korotukset.

6. Toimintatuottojen yhteismäärä kasvaa noin 8 % ja toimintakulujen yhteismäärä pysyy likimain edellisvuoden tasolla. Toimintatuottojen kasvua selittää mm. hoivakodin asukkailta perittävien vuokrien pienentämiseksi tarkoitettu nk. välivuokrausjärjestely, millä ei ole nettovaikutusta kunnan toimintakatteeseen.

Toimintakuluissa on huomioitu hallintokuntien kustannustason kriittinen tarkastelu, erityisesti valmistautumalla sosiaalitoimen siirtymiseen hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Sosiaalitoimen osalta säästövaikutuksia on arvioitu n. 350.000 euroa seuraavin toimenpitein; vanhuspalveluiden kotihoidon kehittäminen, työllisyystoimien

tehostamisen jatkaminen, kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten palveluiden kehittäminen ja asiakkaiden kotona selviämisen tukeminen sekä perheiden, lasten ja nuorten ennaltaehkäisevän työn tehostaminen ja ostopalveluiden karsiminen.

7. Tuloslaskelma vuodelle 2022 osoittaa noin 555.000 euron alijäämää.
8. Kunnan talousarviolainojen ja lyhyiden lainojen yhteismäärä 31.12.2021 on noin 6,2 milj. euroa eli noin 2.300 euroa/asukas. Yhteismäärä sisältää 1,0 milj. euroa lyhytaikaista lainaa, jota arvioidaan jatkettavan vuodelle 2022. Vuonna 2022 lainamäärän arvioidaan olevan noin 9,1 milj. euroa eli n. 3.400 €/asukas. Vuodelle 2022 kohdistuvat päiväkodin sekä asemakaavateiden investoinnit rahoitetaan alkuvaiheessa lyhytaikaisella rahoituksella korkotaso huomioiden.

Taloussuunnitelman 2022-2024 perusteet (vuodet 2023-2024)

1. Taloussuunnitelmaa voidaan pitää merkittävänä kuntien historiassa, sillä se pitää sisällään viimeisen kerran sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toiminnan ja talouden suunnittelun. Hyvinvointialueuudistus siirtää 1.1.2023 lähtien yli puolet kuntien lakisääteisistä tehtävistä ja käyttötalouden kustannuksista hyvinvointialueille. Sote-uudistus muuttaa merkittävästi kunnan palvelurakennetta edellyttäen toimielinorganisaation tarkastelua ja hallintosäännön uudistamista vuodelle 2023.

Uudistuksella on merkittävä vaikutus kunnan tulopohjaan, kun kunnilta leikataan verotuloja sekä valtionosuuksia siirrettäviä kustannuksia vastaavasti. Siirtyvät kustannukset ja tulopohja perustuvat vielä alustaviin arviolaskelmiin, minkä vuoksi taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 sisältää merkittävää epävarmuutta erityisesti tulojen arviointiin, huomioiden myös koronapandemian edelleen aiheuttamat epävarmuudet talouden kehitykseen. Hyvinvointialueiden rahoitus muodostuu kuntien sote- ja pelastustoimenkustannuksista vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöksien perusteella, joten uudistuksen lopulliset vaikutukset kuntatalouteen selviävät vasta vuonna 2023.

2. Verotuloja tullaan leikkaamaan tuloverojen sekä yhteisöverojen osalta. Lisäksi 50 % kiinteistöverosta sisällytetään tasattaviin verotuloihin ja ne tasataan yhdessä kunnallis- ja yhteisöveron kanssa. Kaikilta kunnilta tehtävä tasasuuruinen veroprosentin leikkaus tullaan päättämään vuonna 2022 perustuen kuntien vuoden 2022 talousarviotietoihin. Taloussuunnitelman valmistelussa vuosille 2023 ja 2024 tuloveroprosenttia on leikattu 12,39 %-yksikköä vuoden 2022 tasosta. Näin ollen tämän hetken arvion mukaan Kaavin tuloveroprosentti olisi 9,61 % vuonna 2023. Veroprosenttiyksikön tuottovaihteluista johtuen veroprosentin leikkauksen euromääräinen vaikutus on kuntakohtainen. Vuoden 2023 osalta verotuloja saadaan vielä osin vuoden 2022 tilitysten mukaisesti, joten ko. vuonna verotulot tulevat kertymään seuraavia vuosia paremmin. Koronapandemia aiheuttaa edelleen epävarmuutta kunnan verotuloihin ja vaikutukset ilmenevät suunnitelmakaudella kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona.

Taloussuunnitelma sisältää vuodelle 2024 yhden prosenttiyksikön korotuksen tuloveron osalta, jolla arvioidaan olevan vaikutusta yhteensä 0,35 milj. euroa vuodelle 2024. Taloussuunnitelma vuosien tuloeriin sisältyy merkittävää epävarmuutta ja korotustarve arvioidaan kriittisesti vuonna 2023 päivitetyn taloustiedoin huomioiden verokorotuksen negatiiviset vaikutukset kunnan vetovoimaisuuteen.

TILIVUOSI	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	7 195	7 458	7 638	7 572	3 804	4 114
<i>Muutos %</i>	0,7	3,7	2,4	-0,9	-49,8	8,1
Yhteisövero	1 009	1 304	1 788	1 331	979	966
<i>Muutos %</i>	-4,5	29,3	37,0	-25,6	-26,4	-1,4
Kiinteistövero	1 148	1 071	1 175	1 173	1 173	1 173
<i>Muutos %</i>	4,0	-6,7	9,7	-0,1	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	9 352	9 833	10 600	10 076	5 957	6 253
<i>Muutos %</i>	0,5	5,1	7,8	-4,9	-40,9	5,0

3. Valtionosuusjärjestelmäuudistuksen myötä kuntien saamat valtionosuudet vähenevät murto-osaan nykyisestä, kun alustavan siirtolaskelman oletuksena on, että kuntiin jäävien valtionosuuksien määrä tulisi olemaan n. 3,6 mrd. euroa. Valtionosuuslaskelmiin vaikuttaa suoraan kuntien sote-kustannukset ts. mitä enemmän kuntien sote-kustannukset kasvavat, sitä enemmän kuntien valtionosuuksia tullaan pysyvästi leikkaamaan. Lopulliset kuntakohtaiset valtionosuuslaskelmat perustuvat kuntien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietoihin.

Valtionosuuksien arviointi taloussuunnitelmavuosille on erityisen haastavaa soteuudistuksesta johtuen. Arviointi pohjautuu VM:n ja Kuntaliiton alustaviin laskelmiin, joiden mukaisesti Kaavin kunnan valtionosuudet tulisivat romahtamaan vuoden 2022 12,4 milj. eurosta vuoden 2023 20.000 euroon. Talousarviovalmistelussa on tehty laskelmia mahdollisten sotesäästöjen vaikutuksista valtionosuuksiin, mutta arviointiin vaikuttavista epävarmuustekijöistä johtuen taloussuunnitelmassa on huomioitu Kuntaliiton arviolaskelmat. Uudistuksesta johtuen sosiaalitoimen menojen hillitseminen vuonna 2022 on erityisen tärkeää Kaavin kunnan valtionosuuksien turvaamiseksi.

Kaavin kunnalla siirtyvät toimintakulut ovat siirtyviä tuottoja suuremmat, jonka seurauksena valtionosuuksiin kohdistuu 60 %:n muutosrajoitin sekä jaksotettu siirtymätasaus vuosille 2023-2027. Siirtymätasauksen määrää on tarkoitus alentaa vuosittain siten, että muutos rajataan +/-15 euroon/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna muutos on enintään +/-60 euroa/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvänä voimaan.

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen myötä myös VOS-kriteeristö muutetaan painottamaan alle 16-vuotiaiden ikäluokkiin. Muutoksella onkin suuri vaikutus Kaavin kunnan valtionosuuksiin, johtuen aiemmista painotuksista mm. vanhusikäluokkiin, sairastavuuteen ja työttömyysasteeseen.

	2020	2021	2022	2023	2024
	Valtionosuus yht. (x 1000 €)	Valtionosuus yht. (x 1000 €)	Valtionosuus yht. (x 1000 €)	Valtionosuus yht. (x 1000 €)	Valtionosuus yht. (x 1000 €)
Kunnan nimi					
KAABI	13 297	12 440	12 401	22	105

4. Suunnitelmavuosien toimintakuluissa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toimintakulujen ja -tuottojen siirtyminen hyvinvointialueelle. Ulkoisen

tuloslaskelman osalta ko. siirron vaikutus vuoden 2022 tasossa on toimintatuloihin noin 0,7 milj. euroa ja toimintakuluihin noin 17,0 milj. euroa. Toimintakuluista sosiaalitoimen osuus on 7,6 milj. euroa, terveydenhuollon osuus 9,1 milj. euroa ja pelastustoimen osuus 0,4 milj. euroa. Sosiaalitoimen toimintaan liittyvä kunnan omistama irtaimisto eli koneet, kalusteet, laitteet ja materiaalit siirtyvät korvauksetta hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle siirtyy myös siirtyvään henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.

Soteuudistus vaikuttaa olennaisesti myös tukipalveluiden tuottamiseen, kun tukipalvelut tuottavat yli 50 %:n osuudella ateria- ja puhdistuspalveluja sosiaali- ja terveystoimelle. Hyvinvointialueen väliaikainen toimielin VATE on linjannut, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen tukipalvelut ostetaan pääsääntöisesti olemassa olevilta in house yhtiöiltä. Päätöksen mukaan Pohjois-Savon alueen ateriapalvelut tuottaa hyvinvointialueelle Servica Oy. Vuodesta 2023 lähtien Kaavin kunnan ateriapalveluiden tulot muodostuvat varhaiskasvatuksen ja alakouluopetuksen ateriämääristä, jonka vuoksi keskuskeittiön toimintaan kohdistuu muutospaineita. Ateria- ja puhdistuspalveluiden toimintatuottojen on arvioitu laskevan yhteensä n. 0,37 milj. euroa sisältäen hallintokuntien sisäisen laskutuksen. Vastaavasti toimintakulut laskevat n. 0,4 milj. euroa koostuen pääosin henkilöstösiirrosta ja tarvikekustannusten pienemisestä. Toimintatuottojen ja -kulujen väheneminen on huomioitu taloussuunnitelmavuosille 2023 ja 2024. Kuntaan jäävän ateriapalvelun muutosvalmistelu aloitetaan alkuvuonna 2022, eikä sen vaikutuksia ole voitu huomioida taloussuunnitelmassa.

5. Oman toiminnan osalta suunnitelmavuosille on arvioitu erittäin maltillinen kasvu. Odotettavissa on, että Kaavin kunnan taloustilanne ei tule helpottamaan lähivuosina, vaan edelleen tulee noudattaa erittäin tiukkaa talouskuria. Toimintamenojen kustannustaso on laskeva, edellyttäen jatkuvaa toiminnantarkastelua ja ennakoivaa palvelurakenteen sopeuttamista. Työtä Ideasta- ja Tuumasta toimeen -hankkeiden määrärahat on huomioitu kesälle 2023 saakka.

Vuodesta 2023 alkaen ulkoisten toimintakulujen on arvioitu vähenevän sotesiirrosta johtuen hallintopalveluiden ostopalveluissa mm. työterveyshuollon, talous- ja palkkahallinnon, ICT-kulujen sekä verotuskustannusten osalta yhteensä vuositasolla n. 0,17 milj. euroa. Kustannuslasku on vuodelle 2023 pienempi huomioiden muun muassa tilinpäätöstyö ns. vanhalle kunnalle.

Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen toimintakuluissa on huomioitu lapsimäärän aleneminen sekä psykologi- ja kuraattoripalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle. Toimintakulujen säästövaikutukseksi on arvioitu yhteensä n. 0,2 milj. euroa, sisältäen kotikuntakorvausmenojen laskun oppilasennusteeseen perustuen.

6. Kunnan toimintatuotot koostuvat vuodesta 2023 lähtien pääosin vesi- ja jätemaksuista, metsänmyyntituloista, rakennusten vuokratuloista sekä varhaiskasvatuksen ja rakennusvalvonnan maksutuloista. Tasapainoisen taloussuunnitelman saavuttamiseksi vesi- ja viemärlaitoksen maksuihin on arvioitu noin 10 % korotus vuodelle 2023; vaikutus vuositasolla noin 45.000 euroa. Maksukorotustarvetta tarkastellaan talousarviovuonna päivitettävän taloustiedon mukaisesti.

Kiinteistötoimessa on huomioitu terveyskeskuksen ja palveluasuntojen vuokravelvoitteiden siirtyminen hyvinvointialueelle. Vastaavasti kunta saa hyvinvointialueelta vuokratuloja, kun sote-palvelujen käyttämät toimitilat siirtyvät

vuokrasopimuksen nojalla hyvinvointialueen hallintaan vähintään kolmeksi vuodeksi. Ko. vuokratuloja on arvioitu suunnitelmavuosille yhteensä n. 0,5 milj. euroa.

7. Valtuuston 26.10.2021 päätöksen mukaisesti yläkoulusopimus jatkuu Tuusniemen kunnan kanssa. Uusi sopimus velvoittaa Kaavin kuntaa vastaamaan syksystä 2022 alkaen erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyistä aiheutuvien kustannuksien kotikuntakorvauksen ylittävistä osuuksista sekä yläkoulukuljetusten syöttöliikenteen kustannuksista. Lisäksi Kaavin kunta korvaa Tuusniemen kunnalle hallintokustannuksia 15 % osuudella syöttöliikenteen vuosittaisista kokonaiskustannuksista. Sopimusmuutoksesta aiheutuvia lisämenoja on taloussuunnitelmakaudelle arvioitu yhteensä n. 0,2 milj. euroa.
8. Valtiokonttorin myöntämien perintövarojen käyttöä suunnataan vuositasolla enintään 20.000 euroa lasten ja nuorten sekä vanhusten ennalta ehkäisevään hyvinvointityöhön. Käyttökohteet määritellään vuosittain kunnanhallituksen toimesta.
9. TE-palvelujen siirtoa kunnille vuonna 2024 ei ole talouslaskelmassa huomioitu, koska talousarvion laadinnan aikaan käytettävissä ei ole riittävää tietoa. Hallituksen esitysluonnos on lausuntokierroksella keväällä 2022 ja lain on tarkoitus astua voimaan keväällä 2023. TE-palvelujen siirron tarkoituksena on tukea nopeamman työllistymisen tavoitetta, kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Uudistuksessa kunnat muodostavat työllisyshoidon yhteistoiminta-alueita, joiden vähimmäiskokona tulisi olemaan 20.000 työvoimapohja. Yhteistoiminta-alueiden vastuulle siirtyy pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista sekä ELY-keskuksien vastuulla olevat palvelujen hankintatehtävät.

Talouden tasapainoperiaate

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely ns. kriisikuntamenettely voidaan käynnistää kuntalain (118 §) mukaisesti, mikäli kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %;
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0, prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;

3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Kaavin kunnalla on kertynyttä ylijäämää taseessa 671.611,34 euroa. Vuoden 2021 talousarvio ja taloussuunnitelma oli noin 0,546 milj. euroa alijäämäinen. Talousarvion laadinnan aikana Kaavin kunnan vuoden 2021 tuloksen ennakoidaan muodostuvan likimain talousarvion mukaisesti varovaisuuden periaate huomioiden. Lopullinen tilikauden tulos saadaan tilinpäätöksen yhteydessä keväällä 2022.

Taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 on niukasti tasapainoinen huomioiden taseeseen kertynyt ylijäämä. Taloussuunnitelma sisältää sote-uudistuksesta johtuen merkittäviä epävarmuustekijöitä, jonka vuoksi talouden ja toiminnan suunnittelussa tulee edelleen kiinnittää aktiivista huomioita talouden tasapainottamiseen.

2.KONSERNITARKASTELU

Kaavin Vuokratalot Oy:

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa 93 asuntoa. Yhtiön kaikki asunnot sijaitsevat kirkonkylällä. Asuntomäärästä lähes puolet on vanhempaa kerrostaloasuntokantaa, jotka peruskorjattiin vuosina 2011–2012. Kirkkoharjuntie 1 kiinteistöt puretaan vuoden 2022 aikana, jonka jälkeen Kaavin Vuokrataloille jää omistukseen 87 asuntoa. Käyttöaste ajalla 1.1.-31.10.2021 on ollut noin 68 % verrattuna sadan prosentin käyttöasteen tuloihin. Budjetoituihin tuloihin verrattuna käyttöasteeksi tulee noin 79 %. Vuoden 2020 käyttöaste oli noin 79 %.

Vuoden 2021 lopussa yhtiöllä on lainaa 2.877.302,00 euroa, josta kunnan antolainaa on 200.000 euroa ja pääomalainoja 507.000 euroa. Kunta on kuluneena vuonna perinyt yhtiöltä hallintopalvelukorvausta. Korvauksen määrää kohtuullistettiin kunnanhallituksen 30.3.2020 tekemällä päätöksellä 20 %:iin, jolloin maksettavaksi jäi 36.704 euroa (sis. alv).

Taloudellisen tilanteen korjaamiseksi yhtiö haki ja sai vuonna 2019 Valtiokonttorilta päätökset tervehdyttämisavustuksesta ja lainaehtojen muutoksesta. Valtiokonttori myönsi aravalainojen lyhennysohjelmiin viiden vuoden jatkoajan ja vuosimaksulainat muutettiin kiinteäehtoisiksi lainoiksi. Vuonna 2021 Valtiokonttorin lainoista ei ole maksettu lyhennyksiä. Lainaehdotuksen ehtona oli, että yhtiön omistaja ei saa periä omille varoille korkoa vuosina 2019–2031. Lisäksi Valtiokonttori myönsi 105.879,96 euron tervehdyttämisavustuksen, jonka ehtona oli, että kunta sijoittaa omistajan osuutena saman verran ja että pääoma- tai antolainojen lyhennyksiä ei peritä vuosina 2019–2024. Vuonna 2021 loput tervehdyttämisavustuksesta käytettiin Väliläntien piharemonttiin.

23.11.2021 pitämässään kokouksessa Kaavin Vuokratalot Oy:n hallitus päätti, ettei asuntojen vuokria koroteta vuodelle 2022, vaan ne pidetään samansuuruisina kuin ne ovat olleet 1.2.2020 alkaen. Myöskään käyttökorvauksia ei koroteta. Kunnan perimä alennettu hallintopalvelukorvaus sisältyy talousarvion menoihin. Talousarvion mukainen liikevaihto on 454.900 euroa ja hoito- ja pääomamenot ovat 447.369 euroa. Valtiokonttorin myöntämien

lainaehtojesen muutosten johdosta syntyneillä säästöillä on tarkoitus toteuttaa korjauksia, joiden määräksi on arvioitu 127.000 euroa.

Yhtiön tavoitteena on olla menestyvä yhtiö, joka tuottaa kohtuuhintaisia ja hyväkuntoisia asumispalveluja Kaavilla. Konserniohjeen mukaan Kaavin Vuokratalot Oy:n tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan elokuun lopun tilanteesta sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Konserniohjeen mukaan Kaavin Vuokratalot Oy:n tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan elokuun lopun tilanteesta sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteiden asettaminen konsernijohdolle ja kunnan edustajille tytäryhtiössä

Kaavin kuntakonserni muodostuu emo- ja tytäryhtiöiden osalta Kaavin kunnasta ja Kaavin Vuokratalot Oy:stä.

Konsernisäädökset kuntalaissa (Konsernijohto 25a §):
Konsernijohtoon kuuluvat:

Kunnanhallitus

- valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa
- antaa ohjeita kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisessa käsiteltäviin asioihin

Kunnanjohtaja

- oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta

Muu johtosäännössä määrätty viranomainen, joka

- esittelee tytäryhteisöjä koskevia asioita kunnanhallituksessa tai
- muutoin vastaa konsernijohdolle kuuluvista tehtävistä.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Konsernijohdolle asetetut tavoitteet suunnittelukaudella, TP 2020 vertailutietona:

	TA 2022	TP 2020
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle	3 krt/v	3 krt/v
Konsernin toimintatuotot/toimintamenot, %	>38 %	41,3 %
Konsernin vuosikate/poistot, %	>80 %	205,0 %
Konsernin omavaraisuusaste, %	>50 %	32,0 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	<50 %	55,8 %
Konsernin lainamäärä/asukas, €	<6.000 €	5.903 €

Kunnan edustajille asetetut tavoitteet:

Edustajien raportoitava tytäryhtiöstä kunnanhallitukselle	3 krt/v
---	---------

3. TALOUSARVIOASETELMA

Talousarvioasetelman käyttötalousosan tehtäväalueet ja investointiosan ryhmittely ovat seuraavanlaiset:

KÄYTTÖTALOUSOSA:

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE
Keskusvaalilautakunta	1 Vaalit
Tarkastuslautakunta	1 Tilintarkastus
Kunnanhallitus	1 Keskushallinto 2 Hallinto- ja tukipalvelut 3 Elinkeino- ja kehityspalvelut 4 Maaseututoimi
Perusturvalautakunta	1 Sosiaalipalvelut 2 Terveystieteidenhuolto
Sivistyslautakunta	1 Sivistystoimen hallinto 2 Lasten varhaiskasvatus 3 Opetustoimi 4 Aikuiskoulutus 5 Kirjasto- ja kulttuuritoimi 6 Vapaa-aikatoimi 7 Joukkoliikenne
Tekninen/ympäristölautakunta	1 Tekninen hallinto 2 Kiinteistötoimi 3 Vesi- ja viemäri- ja jätehuolto 4 Muu tekninen toimi 5 Tiehoitokunnat 6 Palo-, pelastus- ja suojelutyö 7 Rakennusvalvonta 8 Ympäristönsuojelu

INVESTOINTIOSA:

INVESTOINTIRYHMÄ	ALARYHMÄ
Maa- ja vesialueet	
Talonrakennus	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 Kadut, tiet, torit 2 Vesijohdot 3 Viemärointi 4 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet
Irtain käyttöomaisuus	
Aineeton käyttöomaisuus	1 Arvopaperit
Investointiosuudet kunta- yhteisöille	1 Investointiosuudet
Muut investoinnit	

4. KAAVIN KUNNAN STRATEGIA

Kuntalain 110 §:ssä säädetään kunnan strategian ja talousarvion sovittamisesta. Kuntastrategian päivistytyö on kesken talousarvion laadinnan ja hyväksymisen aikana, jonka johdosta talousarvio- ja suunnitelma on laadittu voimassa olevan strategian mukaisesti.

Valtuuston lokakuussa 2018 hyväksymän kuntastrategian painopisteet ovat:

- Hyvinvointi
- Osallisuus
- Palveluiden painopisteen siirto ennakointiin
- Tuloksellisuus taloudenpidossa
- Oikea henkilöstörakenne

Rohkeutta rakentaa: Rakentaminen, lapsiperheet, yrittäjyys
Terveyttä toimia: Liikunta, osallisuus, yhteisöt

Lisäksi strategian läpileikkaavana teemana on toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen ja palveluiden sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi.

5. HENKILÖSTÖ

Seuraavassa taulukossa on esitetty syksyn 2021 (ja 2020) tilanteen mukainen poikkileikkaus henkilöstömäärästä hallintokunnittain. Osa-aikaiset ovat taulukossa mukana kukin yhtenä henkilönä eli osa-aikaisuuksia ei ole erikseen huomioitu. Keskushallinnon luvut sisältävät myös ateria- ja puhdistuspalveluiden henkilöstömäärät.

Henkilöstö 15.11.2021 (15.11.2020)

	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Keskushallinto	19 (21)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	20 (22)	20 (22)
Sosiaalityö*	39 (45)	4 (12)	11 (9)	0 (1)	54 (67)	54 (66)
Sivistystoimi	33 (36)	5 (3)	6 (3)	1 (0)	45 (42)	44 (42)
Ympäristö- ja tekn. palvelut	8 (7)	0 (0)	0 (1)	1 (0)	9 (8)	8 (8)
Yhteensä	99 (109)	9 (15)	18 (14)	2 (1)	128 (139)	126 (138)

*Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta johtuen tammikuussa 2021 toteutuneesta vanhusten tehostetun asumispalvelun liikkeenluovutuksesta. Kaikkiaan Attendo Oy:lle siirtyi 15 työntekijää.

Tilastointipäivän määräaikaiset palvelussuhteet koostuvat projekti-/hanketyöstä (3), henkilökohtaisista avustajista (2), oppisopimussuhteisista (2), sosiaalityön ja opetustoimen määräaikaisesta lisäresursoinnista (6) sekä kiertävästä tuntiopettajasta (1). Lisäksi yksi

määräaikaisuus on vakinaistettu tilastointiajankohdan jälkeen ja kolme määräaikaisuutta pyritään täyttämään vakinaisesti vuonna 2022.

Taloussuunnitelma sisältää historian suurimman liikkeen luovutuksen, jonka myötä Kaavin kunnan työntekijöistä yli 50 % siirtyy hyvinvointialueen työntekijöiksi vuodesta 2023 lähtien. Sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan voimaanpanolain 18 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien sekä niitä hoitavan henkilöstön siirto kunnista hyvinvointialueelle katsotaan liikkeen luovutukseksi. Kaavin kunnassa liikkeen luovutus koskee sosiaalitoimen sekä ateria- ja puhdistuspalvelun henkilöstöä. Liikkeen luovutusta koskevat neuvottelut käynnistyvät tammi- /helmikuussa 2022.

Kunnan henkilöstörakenteen tulee olla suunnittelukaudella kestävällä pohjalla. Työtehtävien ja henkilöstön osaamisen kehittämisen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Viran/toimen vapautuessa tehdään aina selvitys täyttämisen tarpeesta. Poikkeuksena sellaiset lakisääteisiin tehtäviin liittyvät virat/toimet, joiden osalta lain noudattaminen vaarantuu esim. henkilöstömitoitusten alittumisen tai pienen henkilökuntamäärän johdosta, esimerkkinä viimeksi mainitusta sellainen laissa määritelty tehtävä, jota hoitaa kunnassa vain yksi viranhaltija. Jos viran/toimen täyttöön liittyy uudelleenorganisoitua, haetaan lupa uudelleen täyttämiseen kunnanhallitukselta.

Eläköityminen otetaan yhtäältä huomioon siten, että pyritään hyödyntämään eläkepoistuma sellaisten työtehtävien kohdalla, jotka töiden uudelleenjärjestelyillä yms. toimilla voidaan jättää täyttämättä. Toisaalta eläköitymistä on myös ennakoitu mm. työntekijöiden lisä-/uudelleenkoulutukseen kannustamalla, yksityisiä palveluja lisäämällä, aktiivisella työvoiman hankinnalla, jne. Sijaisuudet hoidetaan ensisijaisesti sisäisin järjestelyin. Lomarahan vaihtaminen vapaaksi kokonaan tai osittain on mahdollista (ilman sijaisia).

Henkilöstön tilan seurantaan ja kehittämistarpeita varten laaditaan vuosittain henkilöstöraportti (ent. henkilöstötilinpäätös) sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Henkilöstöohjelma ja tasa-arvosuunnitelma päivitetään vuodelle 2023. Kehityskeskusteluita käydään vuosittain tai aina tarpeen vaatiessa. Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain ja sen tulokset sekä kehittämistoimenpiteet käydään yhdessä henkilöstön kanssa työyksiköittäin. Työkykyjohtamista kehitetään sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentämiseksi, jolloin myös työkyvyttömyydestä aiheutuvat kustannukset vähenevät.

6. TALOUSARVION SITOVUUSTASO

Talousarvion sitovuustasolla tarkoitetaan sitä tasoa, jolla päätetään määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden muutoksista.

- Käyttötaloussosassa valtuusto päättää tehtävätason muutoksista bruttotasolla. Perustelut ja tavoitteet ovat sitovia, ellei ole muuta mainintaa.
- Investointiosassa määrärahasitovuustaso on hankekohtainen nettotasolla. Kadut, tiet, torit sekä vesijohdot ja viemärointi -alaryhmien osalta sitovuustaso on hankekohtainen vain, jos hankkeen nettokustannukset ovat yli 160.000 euroa, muutoin alaryhmäkohtainen. Investoinniksi katsotaan yli 10.000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi, poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja.

- Tuloslaskelmassa sitovia ovat seuraavat erät: verotulot, valtionosuudet, korkotulot, muut rahoitustulot, korkomenot, muut rahoitusmenot, satunnaiset tulot ja -menot. Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelmassa sitovia eriä ovat korvaus jäännöspääomasta, poistot ja tilikauden tulos.
- Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät osatehtävä 1-tason muutoksista.

Lautakunnat voivat alittaa määrärahojansa, mikäli tavoitteet ja mm. lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi pienemmällä määrärahalla. Taloudellisuus on otettava kaikessa toiminnassa huomioon.

7. RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen ottamisesta sekä antolainauksesta. Hallintosäännön mukaan hallintojohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta valtuuston talousarviossa tai erikseen tekemällä päätöksellä annetuissa rajoissa. Vuonna 2022 hallintojohtajalle myönnetään tilapäisluoton ottovaltuus 2,0 miljoonan euron määrään asti. Lisäksi hallintojohtajalle myönnetään tilapäisluoton ottovaltuus 2,0 miljoonaan euroon saakka, tarpeen perustuessa rakennusinvestointien rahoittamiseen korkotaso huomioiden. Kunnanhallitukselle myönnetään tilapäislainan myöntämisvaltuus yleishyödyllisten yhteisöjen kehittämissuunnitelmien tilapäisrahoitukseen 20.000 euron määrään asti kunnanhallituksen asettamilla ehdoilla. Kunnanhallitukselle raportoidaan kuukausittain kassatilanteesta, lainoista sekä maksuvalmiudesta.

8. TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma vuonna 2022 päättyy noin 570.000 euron alijäämään. Vuosi 2023 arvioidaan olevan noin 46.000 euroa ylijäämäinen ja vuosi 2024 noin 507.000 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Tuloslaskelman tunnusluvut (laskettu ulkoisista eristä):

	TP 2020	TA 2021*	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toim.tuotot/Toim.menot,%	12,5	10,9	11,8	24,9	22,8
Vuosikate/Poistot, %	249,6	16,2	15,8	104,1	161,6
Vuosikate, €/asukas	746	39	41	330	504
Kertynyt yli-/alijäämä,€	671.611	125.368	-444.950	-398.533	108.389
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as.	239	46	-166	-152	42
Asukasmäärä	2807	2740	2678	2622	2573

* talousarvio + TA-muutokset (valtuuston hyväksymät)

Tilinpäätöksessä 2021 tuloksen arvioidaan olevan noin 0,5 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoituslaskelma osoittaa vuonna 2022 kassavarojen heikentymistä noin 62.000 eurolla ja vuonna 2023 vahvistumista noin 35.000 eurolla. Vuonna 2024 maksuvalmius heikentyisi noin 145.000 euroa sisältäen edelleen lyhytaikaisen lainatarpeen. Maksuvalmiuden turvaamiseksi

ja investointien rahoittamiseksi vuonna 2022 on suunniteltu otettavaksi 3,4 milj. euroa lyhytaikaista lainaa. Lainatarve on investointien toteutusaikataulusta riippuvainen. Pitkäaikaista lainaa on suunniteltu otettavaksi 4 milj. euroa vuonna 2023 päiväkotirakentamisen valmistumisen myötä. Pitkäaikaisella lainalla korvataan pääosa lyhytaikaisesta rahoituksesta.

Rahoituslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut (taulukossa on tilinpäätöksen 2020 osalta vain vuoden 2020 kertymä):

	TP 2020	TA 2021*	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1.000 €*	1.386	-1.285	-4.255	-4.581	-4.155
Lainanhoitokate	3,99	0,51	0,49	2,56	2,78

* talousarvio + TA-muutokset (valtuuston hyväksymät)

Lainanhoitokate:

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Rahavirran kertymän muodostuminen vuosittain: 1.000 €

	2020	2021	2022	2023	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta	+1.386	-2.670	-2.971	-326	427
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 5 v	-15	201	-2.512	-4.020	-4.155

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä osoittaa, että investointeja ei pystytä kattamaan omarahoituksella, vaan lainarahoitusta on käytettävä merkittävästi.

9. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousoosassa esitetään kunkin tehtäväalueen tavoitteet ja määrärahat euroina perusteluineen. Määrärahat sisältävät myös laskennalliset ja sisäiset erät, joista suurimpina ovat sisäiset vuokrat, keskitetysti hoidettujen tehtävien kustannukset, ateria- ja puhdistuspalvelut sekä toimistopalvelut. Laskennalliset poistot näkyvät kunkin tehtäväalueen toimintakatteen alapuolella.

Koonti käyttötalousoosan määrärahoista on esitetty tekstiosan jälkeen.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Perustelut

Vuonna 2022 järjestetään ensimmäiset aluevaalit ja vuonna 2023 eduskuntavaalit.

Keskusvaalilautakunta: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT			6 500	6 500	6 000	
TOIMINTAMENOT		-15 760	-8 680	-8 880	-43,7	-7 630
TOIMINTAKATE		-15 760	-2 180	-2 380	-84,9	-1 630

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilintarkastus

Tavoitteet

Varsinaisen tilintarkastajan tarkastuspäiviä on vuodelle 2022 merkitty 10 päivää/vuosi. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä. Tilintarkastuspalveluiden kilpailutus toteutetaan vuonna 2022.

Tarkastuslautakunta: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-9 444	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
TOIMINTAKATE	-9 444	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455

KUNNANHALLITUS

Keskushallinto

Keskushallinnon talousarvioon sisältyy valtuusto ja kunnanhallitus, asumispalvelut, maa- ja metsätilat, eräät avustukset, suhdetoiminta ja muu toiminta. Valtuuston ja kunnanhallituksen kokouspalkkiot on mitoitettu normaalien kokouskäytäntöjen mukaan.

Maa- ja metsätilat

Kaavin kunnan talousmetsien vastuuhenkilönä toimii kunnanjohtaja. Kaavin kunnan talousmetsien hoito on ulkoistettu MHY:lle. Taajamametsien hakkuista ja hoidosta vastaa kunnaninsinööri. Kasvullista metsämaata on kaikkiaan noin 925 ha, josta lahjoitusmetsien osuus 120 ha. Metsätaloussuunnitelman mukainen hakkuumäärä kunnan talousmetsissä on noin 3888 m³/vuosi ja valtiokonttorin kautta lahjoituksena saatujen metsien osalta 505 m³/vuosi.

Tavoitteet

Puunmyyntitavoite on 180.000 euroa vuonna 2022.

Asumispalvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa pääosan vuokra-asunnoista Kaavin kuntakonsernissa. Kaavin kunnan palkkalistoilla oleva toimistosihiteeri toimii Kaavin Vuokratalot Oy:n asiakaspalvelu- ja toimistotehtävissä. Kunta perii yhtiöltä korvausta em. palkkaus-, toimistotila- ym. kuluista kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

Tavoitteet

Kaavin asumisen strategian mukaan tavoitteena on mm., kunnan/Kaavin Vuokratalot Oy:n vuokra-asuntojen tarjonnan vastaaminen kysyntää.

Tunnusluvut

	Mittari	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Kunnan omistamat tai määräysvallassa olevat asunnot	Kpl	103	103	87
Asuntojen määrä 1000 asukasta kohden	Kpl	34	34	29

Loppuvuonna 2021 on palveluasunnoilla asumiskäytössä 39 asuntoa, jotka Kaavin kunta on vuokrannut Suomen Hoiva ja Asunto Oy:ltä. Kaavin Vuokratalot Oy:n omistamia asuntoja on 93, joista 6 (Kirkkoharjuntie 1) poistuu käytöstä vuoden 2022 aikana.

Keskushallinto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	266 361	230 000	245 000	230 000	230 000	230 000	
TOIMINTAMENOT	-338 396	-381 210	-343 970	-341 700	-10,4	-337 600	-337 603
TOIMINTAKATE	-72 035	-151 210	-98 970	-111 700	-26,1	-107 600	-107 603
POISTOT	-1 872	-1 400	-1 400	-4 850	246,4	-4 550	-4 550

Hallinto- ja tukipalvelut

Palvelu/yleiskuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut toteuttavat osaltaan kunnan hyväksytyä strategiaa tuottamalla tukipalveluita kunnan eri palvelualueille.

Hallinto- ja tukipalvelut sisältävät toimisto- ja talouspalvelut sekä ateria- ja puhdistuspalvelut, valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja vaaliasioiden valmistelu- ja toimeenpanotehtävät sekä muut keskitetyt palvelut, mm. arkistotoimen ohjaaminen, kopiointi, ICT-tuki ja tarvikehankinnat. Lisäksi määrärahoihin sisältyy kunnallisverotuksen maksuosuus valtiolle.

Palkka- ja taloushallinnon palvelut on ostettu 1.1.2017 alkaen Monetra Pohjois-Savo Oy:ltä, joka on pääasiassa kuntien omistama palvelukeskus.

Toimisto- ja talouspalvelut

Toimisto- ja talouspalvelut tukevat johtamista ja talouden ohjausta sekä palvelutuotantoa tuottamalla toimialaansa kuuluvia sisäisiä asiantuntijapalveluja kustannustehokkaasti perustoimialojen kysynnän mukaan. Yksikkö vastaa myös valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvästä asiakirjahallinnosta sekä hoitaa eri osastojen päivittäistä asiakaspalvelua.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen	Asianhallintajärjestelmän ja tiedonohjausjärjestelmän (TOJ) käyttöönoton jatkaminen; Dynasty	Toteutettu sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotto vuonna 2022
Sähköisten palveluiden käyttöönoton jatkaminen	Kunnan verkkosivujen uudistaminen. Sähköisten asiointikanavien ja palveluiden lisääminen kunnan sisäisessä ja ulkoisessa asiakaspalvelussa.	Uudet verkkosivut keväällä 2023 Digitaaliset palvelut, sähköiset lomakkeet, asiointimäärä
Organisaation valmistautuminen sote-uudistukseen 2023	Hallintosääntöuudistuksen valmistelu Hallintopalveluiden valmistelutoimenpiteet mm. henkilöstö- ja talousmuutosten,	Uusi hallintosääntö 1.1.2023 Aikataulullinen toteutuminen

	sopimus- ja asiakirjahallinnan sekä ICT -ympäristön osalta.	
Toimistopalveluiden laadun ja toimintavarmuuden varmistaminen	Toimistohenkilöstön osaamisen kehittäminen ja palveluprosessien läpikäynti.	Henkilöstön koulutukset, prosessikartoitukset
Tietosuoja- ja tietoturvatason jatkuva parantaminen	Organisaation henkilöstön osaamisen ja ICT-ympäristön kehittäminen	Henkilöstön koulutukset, ICT-kartoitukset

Perustelu

Henkilöstön osaamista kehitetään kunnanviraston toimistohenkilöstön osalta niin, että eri hallintokuntien palvelut turvataan ja tehtäväkokonaisuuksia tarkastellaan niin, että henkilöstöresurssit riittävät eri tehtävien ja asiakaspalvelun hoitoon. Toimistohenkilöstö on uudistunut kokonaan vuoden 2021 aikana ja tehtäväkokonaisuuksien osaamisen syventämistä jatketaan vuonna 2022 kouluttautumisen kautta. Tehtävien muuttuessa ja monipuolistuessa henkilöstöä koulutetaan, valmennetaan ja järjestellään tehtäviä muutostarpeen mukaan. Vuonna 2022 toimistopalveluiden työpanos keskitetään ensisijaisesti sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönottoon, sotepalveluiden siirtovalmisteluun sekä kaavi.fi - verkkosivujen uudistamistyön käynnistämiseen.

Digitalisaation tavoitteiden mukaisesti kansalaisille ja yrityksille on tarjottava julkiset palvelut digitaalisessa muodossa vuoteen 2023 mennessä. Tämä tarkoittaa kunnille kasvavaa painetta investoida ja kehittää sähköisiä järjestelmiä ja toimintatapoja, jotka edesauttavat tiedolla johtamista sekä tarjoavat kuntalaisille uusia palveluita ja parantavat nykyisten palveluiden saavutettavuutta ja laatua. Sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotolla on merkittävä vaikutus koko kuntaorganisaation asiakirjahallintoon, arkistointiin ja tiedolla johtamiseen. Syksyllä 2022 aloitetaan kunnan verkkosivujen uudistamistyö, jossa huomioidaan mm. sähköisen asianhallintajärjestelmän integrointi, sisällön saavutettavuus sekä kunnan palvelurakenne vuodesta 2023 alkaen. Investointimääräraha haetaan vuonna 2022, kun arvio kokonaiskustannuksista on valmistunut. Kunnan digitalisaatiota koskevat kehittämiskohteet koordinoidaan keskitetysti toimistopalveluissa.

Kelan asiakaspalvelua koskeva vuonna 2010 solmittu sopimus jatkuu. Tarve kunnan toimesta annettavaan asiakaspalveluun on säilynyt, joskin palvelutarpeen määrä on laskenut. Palvelusta vastaavat palvelusihteerit. Valmistautuminen sosiaalipalveluiden siirtymiseen hyvinvointialueelle vuodesta 2023 alkaen tuo välillisiä vaikutuksia talous- ja toimistopalveluiden tuottamiseen vaikuttaen näin toimistohenkilöstön resursointiin.

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Kaavin kunnan ateriapalveluyksikkö tuottaa ulkoisille ja sisäisille asiakkaille lakisääteiset ruokapalvelut keskitetysti kunnan omana toimintana.

Ateriapalvelun arvot ovat terveellisyys, osaaminen ja taloudellisuus. Noudattamalla eri asiakasryhmien ravintosuosituksia ateriapalvelu edistää kansanterveyttä.

Tavoitteena on tuottaa mahdollisimman laadukasta ateriapalvelua kustannustehokkaasti. Lasten ja nuorten ateriat tarjotaan kasvatuksellinen ja terveellinen näkökulma huomioiden niin

päiväkodissa kuin kouluissakin. Ikäihmiset saavat ateriapalvelun tarpeiden mukaan ja asiakaslähtöisestä näkökulmasta.

Keittiöllä on käytössä Jamix ruokatuotanto-ohjelma sekä osana Jamix-ohjelmaa Menu ruokalistan julkaisu-sovellus.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Ateriapalveluiden sähköinen omavalvontajärjestelmä	Käyttöönotto (osa Jamix-ohjelmaa)	Käytössä/ei
Puhdistuspalveluiden laadunhallintajärjestelmä	Käyttöönotto (laadunhallinta- ja omavalvontajärjestelmän kehittäminen)	Käytössä/ei
Asiakastyytyväisyys	Aterioiden terveellisyys ja laadukkuus, tilojen puhtaus, viihtyisyys ja palvelujen tasapuolisuus	Asiakastyytyväisyyskyselyt
Kustannustehokas ja laadukas ateriapalvelu vuodesta 2023 alkaen	Ateriapalveluiden selvitys- ja muutostyö sote-uudistuksen jälkeiseen aikaan	Toimintakate

Perustelut

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnassa etusijalla ovat asiakaskeskeisyys, asiakkaiden tarpeet ja taloudellisuus. Palvelukäyttäjien seurataan taloudellisuuden ohella. Kaavin kunnan puhdistuspalvelujen peruslähtökohtana ovat tilojen käyttäjien tarpeet, toimivuus ja taloudellisuus.

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnoissa suositaan mahdollisuuksien mukaan sähköisten järjestelmien hyödyntämistä ja niiden käyttökoulutuksia henkilöstölle. Puhdistuspalvelujen tasalaatuinen toiminta vaatii laadunhallintajärjestelmän ja omavalvontajärjestelmän kehittämistä, jotta toiminnan tasoa voidaan tarkkailla säännöllisesti.

Hallinto- ja tukipalvelut: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	1 407 082	1 365 600	1 325 600	1 300 500	-4,8	750 750	737 700
TOIMINTAMENOT	-1 638 469	-1 671 550	-1 547 270	-1 534 350	-8,2	-982 260	-937 476
TOIMINTAKATE	-231 387	-305 950	-221 670	-233 850	-23,6	-231 510	-199 776
POISTOT	-25 543	-7 700	-7 700	-100	-98,7	-14 700	-14 700

Elinkeino- ja kehityspalvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Kunnan elinkeinotoimi toteuttaa kuntastrategian linjauksia ja tavoitteita elinkeinoelämän osalta. Kunnanhallituksen perustaman elinvoimatoimikunnan keskeinen tehtävä on, yhdessä kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan kanssa, edistää Kaavin kunnan elinvoimaa, vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä.

Tavoitteet

Elinkeinopalvelut

- kunnalla on tarjottavanaan eri tarkoituksiin sopivia teollisuustontteja
- matkailu huomioidaan maankäytön suunnittelussa (koskee v. 2022 ensisijaisesti satama-alueen suunnittelua, jos jätteen kierrätyspiste siirtyy pois alueelta)
- työllisyysaste pyritään ylläpitämään vähintään nykytasolla
- yritys yhteistyön hyvä ylläpito
- toimitaan yhteistyökumppanina entisten ja uusien yleisötapahtumien kehittämisessä
- ylläpidetään yritysneuvonnan hyvää tasoa laadukkaiden kumppanuuksien kautta

Yritysneuvonnan ensikontakti on kunnanjohtaja, joka neuvoo itse ja ohjaa tarvittaessa kumppaneiden palveluihin.

Kumppanit

ELY-keskus

Finnvera

Kehittämisyhdistys Kalakukko ry

Kaavin kunta osallistuu Leader ohjelmaan 2022 päättyvällä ohjelmakaudella

Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:n toiminta-alueessa. Kaavin Leader -rahoitusosuus vuodelle 2022 on 3,70 euroa/asukas. Kalakukko ry rahoittaa erilaisia pienimuotoisia maaseudun kehittämishankkeita sekä pieniä maaseutuyrityksiä näiden erilaisissa investointi- ja kehittämishankkeissa.

Sydän-Savon maaseutupalvelut - maatalousyritysten toiminnan kehittäminen

Omistajanvaihdospalvelu - Savon Yrittäjien Jatkis-hanke

Kuopion seudun uusyrityskeskus - hankkeet ja aloittavien yritysten neuvonta

Business Finland - yritysten kansainvälistymispalvelut

Tuusniemen Teollisuus Oy

Savonia-ammattikorkeakoulu

Yrityskylä Alakoulu -oppimiskokonaisuus

Kaavin kunnan elinkeinojen kehittämistoimet 2022

Matkailu ja kaupan ala

- Kaavin Kuhinat -kesätapahtuman koordinointi (korona-varaus)
- Mahdollinen rantatapahtuma kesämökkiläisille yhteistyössä paikallisen yhdistyksen kanssa
- Nettisivujen ja esitteiden päivitys
- Kaavin markkinoiden ja kesätoripäivien järjestämisen koordinointi (kevät-, kesä ja syysmarkkinat)
- Kauppakylä Kaavi –yhteistyö
- Kaavi-Blues (ehdollinen)

Nuorten tietoisuus kotikunnan yrityksistä

Yläkouluikäisten nuorten vuosittaiset vierailut kaavilaisiin yrityksiin yhteistyössä yläasteen opinto-ohjaajan kanssa. Panostus positiivisen muistijäljen jättämiseen oman kotikunnan työmahdollisuuksien suhteen.

Rakennuspaikkojen markkinointi

- Kaavin kunnan omien myytävien kiinteistöjen sivuston ylläpito (www.kiinteistot.kaavi.fi tai vastaava) ja aktiivinen mainostaminen.
- Kunnan vapaita tontteja ja toimitiloja markkinoidaan aktiivisesti yrityskäyttöön ja erityisesti yritysten työntekijöille.
- Ranta-alueiden omakotitalotonttien opasteiden ylläpito
- Osallistutaan Rakenna ja Asu -messuille Kuopiossa (korona-varaus)

Maatilat ja maaseutuyritykset

- Ostetaan 0,1 htv, työpanos Sydän-Savon maaseutupalveluilta (Siilinjärven kunnan tuottama). Vuonna 2022 Sydän-Savon Maaseutupalvelu aktivoi maatilatalousyrityksiä kehittämistoimissa ja maaseututoimijoita toimintaympäristön kehittämisessä.

Toimivat yritykset

- Aktiivinen tiedottaminen eri toimijoiden järjestämistä koulutuksista
- Tilannetiedottaminen yritysrahoitusmahdollisuuksista
- Tapaamiset ja yritysvierailut (kunnanjohtaja)

Omat kehittämishankkeet

Työtä ideasta –hankkeessa (Kaavi100-hankkeen jatko) idea-aihiot jalostetaan pidemmälle, jotta ne ovat kunnolla esiteltävissä laajemmalle joukolle yrityksiä. Hankealue laajennetaan käsittämään Tuusniemen kunta ja Savonia-ammattikorkeakoulun asiakkaat.

- Yhdyshenkilöitä tiedotetaan esitetyistä ideoista sekä niihin liittyvistä projektipäällikön ja idean esittäjän alustavasti harkitsemista kehittämistoimista.
- Projekti tiedottaa eri rahoitusmahdollisuuksista.
- Projekti hyödyntää innovaatioasetelirahoitusta, jolla pääasiassa pyritään idean suojaukseen niin, että keksintöä voi vapaasti esitellä.
- Yhdyshenkilötiimi kokoontuu säännöllisesti pohtimaan esitettyjen ideoiden kaupallistamista.
- Yhdyshenkilöt esittelevät ovat omassa kunnassaan/toimialueellaan esiin tulleita ideoita parhaaksi katsomilleen yrityksille

Tuetaan muutoin työttömien työllistymistä - työtä juurrutetaan:

- Piilotyöpaikkojen kartoitus
- Järjestetään tiedotus- ja koulutustilaisuuksia sekä kurssitoimintaa ja ammattitaidon päivitystä yhteistyötahoina eri oppilaitokset

Kesto: Syksy 2020 - kevät 2023

Tuumasta toimeen -kehittämishanke

Hankkeella parannetaan kaavilaisten työttömien työllistymisen mahdollisuuksia ja valmiuksia:

- Vahvistetaan sosiaalista ja ryhmäkuntoutusta palkattavan yhteisö/hyvinvointi-/työvalmentajan toimesta, vahva yksilöohjaus seuraavalle stepille/stepeille, mille vahva seuranta ja tuki. Yhteisö/hyvinvointivalmentaja järjestää toimintaa työelämän ulkopuolella oleville henkilöille, joiden katsotaan olevan kykeneviä palaamaan takaisin työelämään.
- Järjestetään mm. asiakkaiden toiveiden mukaista päihdeongelmien ennaltaehkäisevää toimintaa sekä viriketoimintaa. Osallistetaan myös vertaisvapaatehtoisia toimintaan.

- Edistetään työn perässä liikkuvuutta selvittämällä laaja-alaisesti kullekin muuttohalukkaalle henkilölle uudelle paikkakunnalle sijoittumiseen liittyviä järjestelyjä.
- Autetaan nuoria elämänhallinnassa ja työllistymisessä samoin periaattein kullekin sopivia jatkopolkua kartoittamalla, kytkös etsivään nuorisotyöhön.
- Parannetaan työttömien henkilöiden yrittäjyysvalmiuksia koulutuksen kautta, kytketään esim. kunnan elinkeinotoimen, Uusyrityskeskuksen hankepalvelut ja rahoittajien palvelut yrityksen alkutaipaleelle, säännöllinen talousseuranta ostopalveluna 0-3 vuoden ajan.
- Osatyökykyisten työvalmiuksien parantaminen kullekin sopivan moniammatillisen tiimin avustamana (esim. kunta/sos.toimi, terveydenhoito/Kysteri, TE-toimisto, oppilaitosten opinto-ohjaus)
- Tehdään tarpeelliseksi katsotuissa tilanteissa eläkeselvityksiä.

Parannetaan koulutuksen ja valmennuksen avulla:

- Kaavilla pysyvästi asuvien ja keikkatyötä tilapäisesti tekevien ulkomaalaisten henkilöiden puolisoiden kotouttamista ja pysyvästi Kaaville sijoittumista työvalmiuksia parantamalla ensi vaiheessa kielikoulutusten kautta.
- Parannetaan kaikkien toiminnassa mukana olevien työttömien atk-valmiuksia, kunta varustaa kustannuksellaan työpajan riittävän kattavalla atk-laitteistolla asianmukaisine yhteyksineen. Avaintekijöitä mm. koulutukset perusohjelmistoissa, Messi-liven seurantamahdollisuus, vertaisoppiminen.
- Järjestetään palkattavan henkilön avulla säännöllistä sosiaalista kuntoutusta työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville henkilöille, joilla erilaisia rajoitteita tai mt-ongelmia. Tukijaksolla parannetaan henkilöiden toimintakykyä, sisältö ja tavoitteet suunnitellaan yhteistyössä tuettavan henkilön kanssa.
- Hankkeessa kartoitetaan ja mahdollisesti mallinnetaan työpajan, kansalaisopiston, etsivän nuorisotyön ja ammattiopiston ammatillista yhteiskehittämistä. Tavoitteena on työpajatoiminnan opinnollistaminen soveltuvilta osin siten, että ammatillisten tutkintovaatimusten mukaista osaamista kertyy työllistymistä edistävän toimenpiteen aikana. Opinnollistamisessa tullaan tekemään yhteistyötä Sakkyn kanssa ja hyödyntämään Sakkyn toteuttamaa Ammatillisen koulutuksen ja työpajatoiminnan yhteistyöhankkeen tuloksia. Tarkoitus on hyödyntää jokaisen osallistujan omia vahvuuksia ja mahdollisuuksien mukaan aikaisempia opintoja.
- Parannetaan ja monipuolistetaan työpajatoiminnan palvelusisältöjä. Kirpputoritoiminnan tilalle perustetaan tukikohta remontti- ja kiinteistöhuoltotoiminnoille (ei kilpailua yritystoiminnan kanssa), erilaista pienrakennusten valmistusta, autonkorjausmahdollisuus (varusteet ja laitteet = kunta, vuokratkustannukset = hanke).
- Säännöllinen hankehenkilöstön toimesta tapahtuva piilotyöpaikkojen kartoitus.
- Yhteistyön käynnistäminen Valtakunnallinen työpajayhdistys ry:n kanssa.

Elinkeinotoimen mittarit

- Työttömyysprosentti laskee 1 %:lla.
- Uusia yrityksiä syntyy enemmän kuin lakkaa.
- Yhteisöverotulot kasvavat.
- Kunnassa olevien työpaikkojen määrä kasvaa 20:llä.
- Yksi uusi yleisötapahtuma (korona-varaus)

Elinkeino- ja kehityspalvelu: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	39 572	72 900	72 900	141 000	93,4	89 500	4 000
TOIMINTAMENOT	-87 729	-147 400	-136 690	-237 780	61,3	-203 150	-90 752
TOIMINTAKATE	-48 158	-74 500	-63 790	-96 780	29,9	-113 650	-86 752

Maaseututoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Vuoden 2012 alusta maaseutupalvelut on ostettu Siilinjärven kunnalta, joka hallinnoi Sydän-Savon maaseutupalvelua. Kyseessä on 14 kunnan/kaupungin yhteistoiminta-alue maaseutuhallinnon järjestämiseksi. Sopimuksessa mainittu tehtäväalue on maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain mukaisten tehtävien, maaseutuelinkeinojen ja maaseudun toimintaympäristön kehittämistehtävien sekä kuntien muiden maaseututoimen hallinto- ja kehittämistehtävien hoito. Maaseutuasiamiehellä on toimipiste Kaavin kunnassa, mutta asiakaspalvelu tapahtuu vain ajanvarauksen perusteella.

Tavoitteet

Maaseututoimi sisältää 30.000 euron maksuosuuden Siilinjärven kunnalle.

Maaseututoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-42 515	-41 400	-53 200	-53 200	28,5	-53 200	-53 200
TOIMINTAKATE	-42 515	-41 400	-53 200	-53 200	28,5	-53 200	-53 200

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Sosiaalipalvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Sosiaalihuollon ja terveystalvelujen järjestäminen asukkailleen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Monipuolisilla sosiaali- ja terveystalveluilla turvataan asukkaille hyvinvoinnin, terveyden ja toimeentulon edellytykset. Sosiaalipalveluina kuntalaisille järjestetään ensisijaisesti lakisääteiset palvelut. Kaavin kunnan perusturvalautakunta vastaa sosiaalihuollon ja -palvelujen järjestämisvastuusta Kaavin kunnassa.

Perusterveydenhuollon palvelut tuottaa Kysteri- liikelaitos. Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja erityishuollonpalvelut ostetaan pääasiassa Vaalijalan erityishuoltopiirin kuntayhtymästä.

1.1.2023 alkaen sosiaalipalvelut, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido siirtyvät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

Sosiaalitoimen hallinto

Palvelu-/yleiskuvaus

Perusturvalautakunta päättää sosiaalihuollon suunnittelusta ja toimeenpanosta siltä osin, kuin tehtävää ei ole siirretty viranhaltijoille. Lisäksi perusturvalautakunta päättää palvelujen toteuttamistavoista ja niiden linjauksista.

Perusturvalautakunnan tarvitsemista hallintopalvelujen tuottamisesta vastaa hallinto-osasto. Perusturvalautakunnan esittelijänä toimii sosiaalijohtaja.

Tavoitteet

Sosiaalitoimen palvelut tuotetaan lähipalveluina Kaavilla. Kiireellisissä tilanteissa ajan sosiaalitoimistoon saa saman tai seuraavan päivän aikana.

Tunnusluvut

Palvelutarpeen täyttymistä ja kustannuksia seurataan kokonais- ja yksikkökustannusten seurannalla, ja palvelun laatua seurataan asiakastyytyväisyyskyselyillä ja asiakaspalautteilla.

Perustelut

Sosiaali- ja terveystaloudessa palvelujen tarvetta on arvioitava kriittisesti ja keskittyttävä välttämättömien palvelujen järjestämiseen.

Sosiaalityö

Palvelu-/yleiskuvaus

Sosiaalityö on sosiaalityön ammattihenkilöiden suorittamaa yksilöiden, perheiden, ryhmien sekä yhteisöjen sosiaalisten ongelmien tilannearviointia ja ratkaisuprosesseihin perustuvaa muutostyötä. Sosiaalityö sisältää palveluohjauksen, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen, työmarkkinatuen kuntaosuuden, mielenterveys- ja päihdetyön sekä kuntouttavan työtoiminnan. Perustoimeentulotuen käsittelee Kansaneläkelaitos. Virka-aikaisen ja virka-aikaisen ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen tuottaa Kuopion kaupunki.

Sosiaalityön tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asiakkaat saavat oikea-aikaisen ja riittävän tuen	Sosiaalityön prosesseja tarkastellaan ja kirjoitetaan auki. Työnjakoa sosiaalitoimessa selkiytetään.	Asiakkailla on asianmukaiset päätökset ja tasapuoliset palvelut.
Sosiaalityön asiakkuudet kartoitetaan ja määritetään palvelutarpeiden mukaisiksi.	Asiakkaiden palvelutarpeet arvioidaan, määritellään ja tehdään päätös asiakkuudesta. Vastuutyöntekijä ja asiakkuus määritellään kaikille asiakkaille.	Asiakkaille on määritelty vastuutyöntekijä. Asiakkuudet määritellään asiakastietojärjestelmään.
Asiakkaiden palvelutarpeisiin ja -odotuksiin vastaaminen.	Asiakaspalautteen kerääminen.	Palautemittaristo asteikolla 1-5, tavoite 3.

Toimeentulotuen tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Toimeentulotukihakemukset käsitellään seitsemän päivän määräajassa.	Työnjakoa hakemusten käsittelyyn ja päätösten tekemiseen selkiytetään.	Hakemukset on käsitelty seitsemän arkipäivän sisällä.
Asiakkaiden ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntäminen on tasapuolista, myöntökriteerit ovat selkeät ja jokaisen asiakkaan yksilöllinen tilanne huomioidaan.	Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen kriteereitä tarkastellaan yhteisesti työyhteisössä.	Sekä asiakkailla että työntekijöillä on selkeänä toimeentulotuen myöntökriteerit.
Taloussosiaalityön vahvistaminen sosiaaliohjauksen orientaationa.	Sosiaaliohjauksen toiminnan painotus talousneuvontaan. Asiakkaiden ohjaaminen velkajärjestelyyn ja talousneuvontaan.	Ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen tarpeen väheneminen.

Tunnusluvut

Täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen menot	TP 2020	TA 2021	TA 2022
€/brutto	16.074	20.000	15.000

Työmarkkinatuen kuntaosuuden tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Työmarkkinatuen kuntaosuuksien pienentäminen	Asiakkaiden tilanteen selvittely yhteistyössä eri toimijoiden kesken, asiakkaiden ohjaaminen oikeiden palvelujen piiriin, eläkeselvittelyt, työllistymismahdollisuuksien selvittely. Työpajatoiminta, työhönvalmennus, kuntouttava työtoiminta ja Tuumasta Toimeen -hanke kehittävät uusia yhteistyön muotoja.	Kuntaosuuksien pieneneminen vuosien 2020 ja 2021 tasosta.
Suunnitelmallisuus asiakkaan työllistymisen selvittelyissä.	Aktivointisuunnitelmassa sovitaan työnjako ja käydään läpi eri vaihtoehdot. Asiakkaalle pääsääntöisesti tehdään palvelutarpeen arviointi.	Asiakkaan suunnitelmat ja arvioinnit ovat ajan tasalla. Suunnitelmien toteutumista seurataan riittävän usein.
Sosiaalityön roolin vahvistaminen työllistymistä tukevissa palveluissa ja erityisen tuen asiakkaiden huomioiminen prosessissa.	Sosiaalityöntekijän työpanoksen ohjaaminen työllisyysasiakkaiden kanssa työskentelemiseen.	Työskentelyn tavoitteellisuuden toteutuminen, asiakkaiden tilanteiden selkeytyminen ja eteenpäin ohjautuminen.
Uusien asiakkaiden ohjautuminen kuntouttavaan työtoimintaan	Asiakkaiden tilanteen perusteellinen kartoitus	Uudet asiakkaat kuntouttavan työtoiminnan piirissä

Tunnusluvut

Työmarkkinatuen kuntaosuuden menot*	TP 2020	TA 2021	TA 2022
asiakkaat/kk	43	30	45
€/kunnan asukas/brutto	89,31	51,84	63,48

*Kelalle maksettava osuus

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteellisuuden kehittäminen palvelusisältöjen ja prosessien avulla.	Asiakkaiden asiakassuunnitelmiin kirjataan yksilölliset tavoitteet ja keinot.	Asiakasvirtauksen seuranta.
Asiakkaiden eteenpäin ohjautuminen kuntouttavasta työtoiminnasta.	Asiakkaiden tilanteen perusteellinen kartoitus, jatkoväylien selvittely.	Kuntouttavan työtoiminnan pitkäaikaisten asiakkaiden vähentyminen
Kuntouttavan työtoiminnan monipuolistaminen, jotta mahdollisimman monelle löytyisi kuntoutumista tukevaa toimintaa.	Selkiytetään kuntouttavan työtoiminnan tavoitteita	Jokaisella kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla on toimintaa, joka tukee hänen kuntoutumistaan. Tätä seurataan.

Mielenterveys- ja päihdetyön tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Mielenterveysongelmat tunnistetaan jo varhaisessa vaiheessa	Uusien ryhmämuotoisten toimintojen kehittäminen, mielenterveystyön kuntouttavien palveluitten kehittäminen, yhteistyö Hyvällä mielellä -hankkeen kanssa	Pitkäaikaisten palvelutarpeiden ehkäiseminen, asiakasvirtauksen seuranta.
Päihdeasiakkaitten yksilö- ja ryhmämuotoisen tuen kehittäminen	Työnjaon selkiyttäminen eri toimijoiden kesken, panostaminen päihdetyön tukeen sosiaalitoimessa	Päihdetyön asiakkaat
Asiakkaat pääsevät tuen piiriin jo varhaisessa vaiheessa	Palveluohjaus	Asumispalvelutarpeen väheneminen

Tunnusluvut

Mielenterveys- ja päihdetyön menot	TP 2020	TA 2021	TA 2022
€/kunnan asukas/brutto*	164,36	177,95	185,46

*sisältää mtt- ja päihdeongelmaisten perhehoidon ja asumispalvelut

Perustelut

Sosiaalityön asiakkaiden elämänhallinnan ja -laadun parantaminen vaatii pitkäjännitteistä työskentelyä ja asiakkaiden motivointia. Asiakkaiden palvelutarpeen arvioiminen ja palveluiden

järjestäminen palveluluokituksen mukaisesti vähentää korjaavien ja raskaiden palveluiden tarvetta. Sosiaalityön roolin vahvistaminen mahdollistaa ongelmien juurisyihin kohdistuvan työskentelyn ja vähentää palvelutarpeita pidemmällä aikajänteellä. Sosiaalipalveluja tarkastellaan kokonaisuutena, jolloin resursseja voi siirtää tarvittaessa sinne, missä niitä tarvitaan. Muun muassa toimintakeskuksen palveluita mielenterveystyön osalta uudistetaan enemmän sosiaalisen kuntoutuksen yksilötyöskentelyn suuntaan ja ryhmätoimintoja suunnitellaan mahdollisuuksien mukaan yhdessä kolmannen sektorin kanssa.

Vanhusten palvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Jokaisella 75-vuotiaalla kuntalaisella on oikeus palvelujen tarpeen arviointiin seitsemän arkipäivän sisällä palvelutarpeen ilmoittamisesta. Palvelutarpeen arviointi, SAS-ryhmän toiminta ja yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa ovat oleellisia rakenteellisia muutoksia kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Ikäihmisen kotona asuminen pyritään mahdollistamaan kotihoidon ja kotisairaanhoidon eri tukipalvelujen avulla.

Omaishoidon tuen piirissä on yli 30 kuntalaista. Omaishoidon tuki ja perhehoito ovat vaihtoehto asiakkaan tarvitsemalle palveluasumiselle. Kaavin kunta tarjoaa palveluasumista ikäihmisille ja erityisryhmille neljässä vuokratilassa. Tuetussa palveluasumisessa palveluasunnoissa asuu noin 30 asiakasta. Kaavin kunta myöntää tehostettua palveluasumista tarvitseville palvelusetelin.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vuodeosaston hoitopäivien vähentäminen, kotiutumisprosessin kehittäminen.	Kotisairaaloiminnan kehittäminen. Sosiaalityön roolin vahvistaminen asiakkaiden palvelusuunnitelmien laadinnassa.	Hilmo-tilastot, hoitovuorokausien seuranta.
Asiakkaiden yksinäisyyden tunteen väheneminen, yhteisöllisyyden tunteen lisääntyminen ja mielekkään tekemisen löytäminen.	Sekä virtuaalisen että kasvokkain tapahtuvan viriketoiminnan kehittäminen tarpeita vastaavaksi.	Viriketoimintaan osallistuvien toimintakyky paranee.
Omaishoidon kehittäminen	Omaishoidon tukipalveluiden kehittäminen, omaishoidosta tiedottaminen	Omaishoidon määrällinen seuranta
Kotihoidon kehittäminen vastaamaan kunnan palvelutarvetta	Riittävän henkilökunnan ja osaamisen varmistaminen	Asumispalvelutarpeiden hillitseminen
Ennaltaehkäisevä vanhustyö	Virtuaaliviriketoiminnan järjestäminen Valtiokonttorin myöntämin perintävaroin (enint. 20.000 e)	Viriketoimintaan osallistuvien määrä, toimintakerrat

Tunnusluvut

Vanhusten palvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Nettomenot /€ /kunnan asukas	1.360	1.375	1.406

Talousarviomäärärahan riittävyys. Asiaksmäärien ja kustannusten seuranta ja vertailu.

Perustelut

Vanhusten palvelujen tarve on lisääntyvä kunnan ikärakenteen vuoksi. Palveluluiden järjestämisen pääpaino on kotiin vietävissä palveluissa: kotihoidossa ja tukipalveluissa. Kehittämistyössä huomioidaan palvelutarpeiden alueellisten tarpeiden lisäksi myös lakimuutokset. Vanhuspalveluissa tuetaan ikäihmisten selviytymistä kotona ja tarkastellaan joustavasti ja yksilöllisesti ikäihmisten tarpeita ja palveluja. Tehostettu palveluasuminen on viimesijainen tukimuoto, kotiin vietävät palvelut ensisijaisia. Kotipalvelun toimintoja tarkastellaan ja tarvittaessa tehostetaan. Vanhusten viriketoimintaa kustannetaan osittain ennakoivaan toimintaan nimetyistä testamenttivaroista. Yöhoidon toteuttamista omana toimintana tarkastellaan kustannusnäkökulmasta. Kaavin kunta järjestää tehostetun palveluasumisen ensisijaisesti palvelusetelillä.

Kehitysvammaisten palvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Kehitysvammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus kunnan järjestämiin erityishuollon palveluihin. Kaavin kunta järjestää omana toimintana kehitysvammaisille henkilöille työ- ja päivätoimintaa 1–4 päivänä viikossa sekä avohuollon ohjauksen palveluja. Kehitysvammaisilla on käytettävissä vammaispalvelulain mukaiset palvelut. Kunnassa asuvia kehitysvammaisia tuetaan itsenäisessä asumisessa. Kuntouttavat laitospalvelujaksot, erityisen vaativat erityishuollon palvelut ja polikliiniset palvelut ostetaan Vaalijalan erityishuollon kuntayhtymästä.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Mielekkään ja palvelutarpeen mukaisen päivätoiminnan järjestäminen.	Kehitysvammaisten ryhmätoimintojen kehittäminen.	Kävijämäärän ja käyntimäärien seuranta.
Ikääntyville kehitysvammaisille järjestetään toimintaa, palvelu ei saa loppua asiakkaan tultua eläkeikäiseksi.	Ikääntyville kehitysvammaisille järjestetään oma ryhmätoiminta.	Ikääntyvien kehitysvammaisten ryhmä toimii.
Asumispalvelutarpeiden ennaltaehkäiseminen, Avohuollon ohjauksen kehittäminen	Asiakastarpeiden kartoittaminen ja avohuollon ohjaustoiminnan kehittäminen kartoituksen pohjalta	Asumispalvelutarpeiden seuranta

Tunnusluvut

Kehitysvammaisten palvelut, yht.	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Asiakkaita	27	27	27
Bruttomenot/€/kunnan asukas	447,12	395,64	469,04

Talousarviomäärärahan riittävyys. Asiaksmäärien ja kustannusten seuranta ja -vertailu.

Perustelut

Kehitysvammaisten päivä- ja työtoimintaa suunnitellaan uudella tavalla. Kehitysvammahuollossa palveluiden järjestämisessä kehittäminen suunnataan kehitysvammaisten itsenäisen asumisen tukemiseen sekä päivä- ja työtoiminnan järjestämiseen. Kehitysvammaisten palveluissa tuetaan asiakkaiden kotona selviämistä

ulkoisten asumispalvelujen sijaan. Kehitysvammaisille pyritään löytämään perhehoitovaihtoehtoja. Asumispalveluita järjestetään palvelutarpeiden mukaisesti.

Vaikeavammaisten palvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Vammaispalvelulain mukaan kunnan on huolehdittava vammaisille tarkoitettujen palvelujen ja tukitoimintojen järjestämisestä sisällöltään ja laajuudeltaan kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vammaispalvelujen myöntökriteerit ovat selvät sekä asiakkaille että työntekijöille. Palveluista on tehty päätökset.	Myöntökriteerejä käydään läpi sekä yleisesti että asiakaskohtaisesti. Jokaisen asiakkaan kohdalla käydään läpi oikeus saada tarvitsemaansa palvelua.	Vammaispalveluihin oikeutetut asiakkaat saavat lakisääteiset palvelut tasapuolisesti. Päätökset palveluista ovat ajan tasalla.
Asiakkaat saavat henkilökohtaisen avustajan, kun tarve ja oikeus avustajaan on todettu.	Henkilökohtaisen avustajan myöntökriteerejä yhdenmukaistetaan.	Avustajaan oikeutetut saavat palvelun kohtuullisessa ajassa.
Henkilökohtaisen avun järjestäminen kohtuullisessa ajassa.	Palvelusetelin käyttöönotto henkilökohtaisen avun järjestämistapana.	Avustajaan oikeutetut saavat palvelun kohtuullisessa ajassa.

Tunnusluvut

Vaikeavammaisten palvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022
*Bruttomenot/ €/kunnan asukas	112,21	123,70	179,31

*sis. palveluasumisen

Perustelut

Henkilökohtainen apu järjestetään asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Henkilökohtaisen avun järjestämisessä on ollut suuria rekrytointihaasteita, joten palvelusetelitoimintaan siirtymisellä pyritään kohtuullistamaan palveluiden järjestämisaikaa. Kuljetuspalvelut järjestetään MYK-matkojen yhdistelykeskuksen kautta.

Lasten ja nuorten palvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Lasten ja nuorten kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin turvaaminen on keskeistä. Sijaishuolto on viimesijainen ratkaisu, kun lapsen etu tätä vaatii. Lastenvalvojan työhön sisältyy laissa säädettyjen tehtävien toteuttaminen eli isyyden selvittäminen sekä huolto- tapaamis- ja elatussopimusten vahvistaminen.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Lapsiperheet saavat avun ongelmiin jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.	Työntekijäresurssoinnilla parannetaan palvelujen saatavuutta. Perhetyöntekijät ja lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijä tukevat perheitä.	Asiakasprosessit lyhenevät, lastensuojelun tarve vähenee.
Lastensuojeluilmoitukset käsitellään seitsemän vuorokauden määräajassa ja palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat kolmen kuukauden määräajassa.	Työntekijäresurssia määräaikojen noudattamiseen on riittävästi.	Määräajat toteutuvat.
Lapsiperheet saavat kunnassa oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.	Perhekeskushankkeeseen osallistuvat kaikki lapsiperheiden kanssa työskentelevät. Yhteistyötä tiivistetään toimijoiden välillä.	Raskaiden palveluiden, kuten sijaishuollon tarpeiden väheneminen
Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitus on oikea asiakkaiden määrään nähden.	Asiakasmääriä tarkastellaan, sosiaalityön resurssia on riittävästi asiakasmäärään nähden.	Lastensuojelun sosiaalityöntekijällä on vastuullaan 35 asiakasta.

Tunnusluvut

Lastensuojelu ja perhetyö	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Avohuollon tukitoimet	28	alle 10	45
Sijaishuolto	8	alle 10	10
Jälkihuoltoon oikeutettuja	8	alle 10	12
Bruttomenot/€/kunnan asukas	374,80	320,64	441,73

Perustelut

Lasten ja nuorten palveluissa käytetään ensisijaisesti avohuollon tukitoimia ja tehdään tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Asiakkuuksia tarkastellaan lapsi- ja perhelähtöisesti. Lasten ja nuorten palveluissa ostopalveluiden käyttöön kiinnitetään erityistä huomiota ja räätälöidään erilaisia ratkaisuja perheiden tueksi. Suunnitelmallisella perhesosiaalityön ja lastensuojelun avohuollon tuella ennaltaehkäistään perheiden tilanteiden pahenemista ja saadaan palvelut perheiden käyttöön oikea-aikaisesti. Henkilöstöresurssia lisätään, jotta suunnitelmallinen työskentely on mahdollista, huomioiden ammattitaitoisen ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saamisen haastavuus. Painopiste on laitospalveluista perhehoitoon.

Sosiaalipalvelut: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	1 193 844	984 100	956 850	918 850	-6,6	106 400	
TOIMINTAMENOT	-8 589 912	-8 249 640	-9 570 110	-8 632 540	4,6	-282 100	-150 000
TOIMINTAKATE	-7 396 068	-7 265 540	-8 613 260	-7 713 690	6,2	-175 700	-150 000

Terveydenhuolto

Kaavin kunta järjestää perusterveydenhuollon palvelut Kysteri-liikelaitoksen kautta. Kaavilla on terveysasema, jossa lääkärin vastaanotto on arkipäivisin. Kaavilla toimii vuodeosasto. Kaavin kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueessa, jossa isäntäkuntana toimii Siilinjärvi. Erikoissairaanhoidon tuottaa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri.

1.1.2023 lukien perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle.

Perustelut

Kysterin maksuosuus v. 2022 on 3.668.000 euroa, kasvua noin 2 % edellisvuoden talousarvioon. Erikoissairaanhoidon ilman KuEI-maksua on 5.105.000 euroa, kun vuodelle 2022 ei tule muodostumaan enää alijäämän kattamisesta aiheutuvia lisäkantoja. Edellisvuoden talousarvioon nähden maksuosuus laskee noin 4 prosenttia. Ympäristöterveydenhuollon osalta on budjetoitu n. 110.000 euroa Siilinjärven kunnalle maksettavaa osuutta.

Terveydenhuolto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-8 592 878	-9 641 300	-9 443 163	-9 186 300	-4,7	-135 600	-135 600
TOIMINTAKATE	-8 592 878	-9 641 300	-9 443 163	-9 186 300	-4,7	-135 600	-135 600

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

Palvelu- /yleiskuvaus

Sivistyspalveluiden hallinnolliset toimet keskittyvät toimintojen taloudellisuuteen, yhteistyöhön, organisointiin ja laillisuusvalvontaan.

Tavoitteet

Hallintosäännön mukaisesti sivistystoimen osastopäällikkönä ja lautakunnan esittelijänä toimii hallinto- ja sivistystoimenjohtaja. Opetustoimen vastuuesimies on rehtori ja varhaiskasvatuksen vastuuesimies on hallinto- ja sivistystoimenjohtaja. Kansalaisopisto ja kirjasto toimivat Kuopion kaupungin hallinnoimina.

Sivistystoimen hallinto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	1 165					
TOIMINTAMENOT	-67 312	-81 350	-83 120	-70 520 -13,3	-70 820	-70 811
TOIMINTAKATE	-66 147	-81 350	-83 120	-70 520 -13,3	-70 820	-70 811

Lasten varhaiskasvatus

Palvelu-/yleiskuvaus

Alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Vanhemmilla on oikeus saada lapselleen kunnallinen hoitopaikka, kunnan valvoma yksityinen hoitopaikka tai valita Kelan myöntämä kotihoidontuki. Varhaiskasvatusta järjestetään valtakunnallisten perusteiden pohjalta laaditun kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa ja toimintaa suunniteltaessa huomioidaan ja ennakoidaan varhaiskasvatusta koskevat valtakunnalliset muutokset.

Varhaiskasvatus tarjoaa yhteistyössä perheiden kanssa lapsille laadukkaan, turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Toiminnan arvot ovat luottamuksellisuus, kasvatuskumppanuus ja lapsiläheisyys.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Laadullisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen	Ammatillinen henkilöstö ja ammattitaito sekä osaaminen	Säännölliset koulutukset ja tehtävään sidottu osaaminen
Tuen tarpeeseen vastaaminen	Varhainen ennakointi ja arviointi	Dokumentointi
Moniammatillisen yhteistyön toimintamallin kehittäminen	Yhteistyö eri ammattiryhmien kanssa	Säännölliset tapaamiset 1 x vko - 2 x kk Dokumentointi
Pedagogisten toimintamallien kehittäminen ja toiminnallisen ympäristön muokkaus	Uudet päiväkotitilat ja toiminnan suunnittelun painopiste	Säännölliset henkilöstöpalaverit ja suunnitteluokiot Dokumentointi
Koulutettu henkilöstö	Täydennyskoulutukset ja ylläpitävä koulutus	Asiakaskyselyt Osallisuus
Asiakaskyselyiden säännöllisyys	Keskustelut ja palautteet	Osallisuus ja osallistuminen

Perustelut

Kunnan varhaiskasvatuksessa lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on ollut melko haasteellista saada ammatillisesti päteviä työntekijöitä. Ydinhenkilöstössä ammatillinen osaaminen on lain määrittelemällä tasolla. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ei ole saatavilla kunnan itse tuottamana varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita, palvelut on tuotettava ostopalveluna, joka kohdentuu vain akuutteihin tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen tarpeen

ennakointi on käytännössä vaikeaa. Hoidon tarve vaihtelee vanhempien opiskelun, työllisyyden ja muun elämäntilanteen mukaisesti. Pysyvien, yhtenevien ja pitkälle aikajänteelle ulottuvien prosessien luomisessa on ilmennyt haasteita eri ammattiryhmien kesken. Tilanteen korjaaminen vaatii työn kehittämistä ja yhteistyötä ammattiryhmien kesken toimivien prosessien luomiseksi.

Uuden päiväkodin rakentaminen ja toiminnan sovittaminen varhaiskasvatuslain edellyttämien toiminnallisten tavoitteiden mukaiseksi sekä suunnitelmallisuuden lisääminen ovat edellytys laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiselle kunnassa.

Tavoitteet tunnuslukuina

Päiväkoti (sisältää 4 päiväkotiryhmää)

	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Hoitopäivät	6.866	12.117	9.000
Lapsilukumäärä	69	95	60
Käytettäviä hoitopaikkoja	70	70	70
€ / hoitopäivä / brutto	112,54	85,11	85,28
€ / hoitopäivä / netto	105,11	77,76	80,28

Vuonna 2020 muissa kunnissa päiväkotihoidossa 2 kaavilaista lasta, jotka eivät sisälly yllä olevaan taulukkoon.

Varhaiskasvatus: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022	Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	62 287	89 000	63 200	63 200	-29,0	52 200	52 200
TOIMINTAMENOT	-915 539	-1 031 230	-991 340	-919 210	-10,9	-898 660	-898 665
TOIMINTAKATE	-853 252	-942 230	-928 140	-856 010	-9,2	-846 460	-846 465

Perusopetus

Palvelu- /yleiskuvaus

Perusopetuslain mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.

Perusopetuksessa tarjotaan jatko-opintojen kannalta tarvittavat tiedot ja taidot, ja opetustyössä painotetaan omatoimisuutta. Opetus- ja kasvatustyö toteutetaan yhteistyössä lasten huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Oppilashuollossa painotetaan varhaisen puuttumisen merkitystä hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Oppilashallintojärjestelmänä käytetään Wilmaa, joka toimii myös koulun päätiedotuskanavana.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Erityisopetukseen panostaminen	1.luokan jako kahdeksi rinnakkaisluokaksi	Toteutunut/ei toteutunut
Lyhytaikaisia sijaisia ei käytetä	Hoidetaan sijaistarve koulun sisäisin järjestelyin	Toteutunut/ei toteutunut
Tarjotaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa	järjestetään aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa vuosittain määriteltävien toiminta-aikojen puitteissa	Kerhotoiminnassa mukana olevien lasten määrä
OKM:n hankkeessa (koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittuminen) Suomen harrastamisen malli-hanke	Annetaan apua ja erityistä tukea tarvitseville oppilaille tukiopetusta sekä koulunkäynnin ohjaajan tukea koulutyössä Kerhotoiminta koulupäivien yhteydessä	Tukiopetustuntimäärä Koulunkäynnin ohjaajan työn kohdentaminen Kerhoon osallistuneiden määrä

Perustelut

Erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden määrä on edelleen suuri. Kaavin koululla toimii vuonna 2022 kolme pienluokkaa ja yksi laaja-alainen erityisopettaja. Syksyllä 2022 aloittava 1. luokka on tarpeellista jakaa kahdeksi rinnakkaisluokaksi ensimmäisen perusopetusvuotensa ajaksi. Toisesta vuosiluokasta alkaen (lv. 2023-2024) kyseinen ikäluokka opiskelee yhtenä ryhmänä. Koulunkäynninohjaajien tarve haastavissa yleisopetuksen luokissa on lisäksi ilmeinen.

Yläkouluikäisten lähikouluksi on osoitettu 1.8.2015 lukien Tuusniemen yläkoulu. Nykyisen väestörakenteen mukaisesti arvioiden oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa tulee vähenemään syntyvyydestä ja muuttoliikkeestä johtuen lukuvuodesta 2023-2024 alkaen. Kuitenkin vuonna 2022 koulun oppilasmäärä tulee olemaan vielä varsin vakio aiempiin vuosiin verrattuna; noin 170 oppilasta.

Tavoitteet tunnuslukuina

	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
VUOSILUOKAT 0-6							
Kaavin koulu	168	163	147	129	118	116	106
-joista esioppilaita	27	15	7	10	12	21	14
	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
VUOSILUOKAT 7-9 *	69	68	68	71	74	74	70

* Vuosiluokkien 7-9 lähikoulu on Tuusniemen yhtenäiskoulu. Lukuvuosi 2021-2022 sisältää kaavilaisten oppilasmäärän Tuusniemellä. Seuraavien lukuvuosien oppilasmäärien oletuksena on, että kaikki 7. luokan oppilaat siirtyvät Kaavin osoittamaan lähikouluun.

Perusopetuksen hinta/oppilas (vuosiluokat 1-6; ilman sairaala- ja vammaisopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa, vuosiluokkien 7-9 opetusta ja valtionapuhankkeita)

€	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Oppilasmäärä	143,5	141,5	144,5
€/oppilas	9.877	11.147	10.962

Esiopetuksen hinta/oppilas (ilman sairaala- ja vammaisopetusta)

€	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Oppilasmäärä	23	25	21
€/oppilas	8.553	8.757	10.636

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta (toimintakustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista. Toimintatarpeen supistuessa henkilöstöressit suunnataan perusopetukseen.

	TP 2020	TA 2021	TA 2022
nettomenot €	26.924	30.870	55.590

Perusopetus: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	104 902	107 200	73 500	73 500 -26,3	55 000	55 000
TOIMINTAMENOT	-2 975 043	-3 127 335	-2 949 275	-3 069 355 -1,6	-2 867 350	-2 882 366
TOIMINTAKATE	-2 870 141	-3 020 135	-2 875 775	-2 995 855 -0,7	-2 812 350	-2 827 366
POISTOT	-36 513	-3 900	-3 900	-6 300 61,5	-6 300	-6 300

Aikuiskoulutus

Palvelu-/yleiskuvaus

Kaavin kunnan kansalaisopistopalvelut on toteuttanut vuoden 2013 alusta Kuopio kaupunki vuonna 2016 uusitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Kansalaisopisto toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tarjoten kaikenikäisille kaavilaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja harrastustoimintaan. Kansalaisopiston kautta järjestetään myös henkilöstökoulutusta talousarvion puitteissa tilauskursseina.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntalaisten aktiivinen osallistuminen kursseille. Tavoitteena päästä koronaa edeltävälle tasolle sopimuksen mukaiseen 1300 tuntiin (korona on näkynyt kurssien toteutumisessa).	Monipuolinen kurssitarjonta. Jalkautuminen paikkakunnalla ja kaavilaisille kohdennettu markkinointi. Kansalaisopiston muidenkin osastojen verkkokurssitarjonnan mainostaminen eri foorumein kaavilaisille. (verkkokurssien kautta saadaan tarjontaa monipuolistettua mm kielten tai taidekurssien osalta)	Toteutuneet tunnit, tavoitteena 1300 t toteutunutta opetusta Kurssilaisten määrä
Kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen	Hyvinvointia edistävät kurssit.	Kurssimäärä ja toteuma
Kurssilaisten määrä	Opetuksen laadukkuus pedagogisen kehittämisen myötä, jalkautuminen	Opiskelijamäärä (netto) Kurssilaisten määrä

paikkakunnalla ja kaavilaisille kohdennettu markkinointi.
--

Perustelut

Kaavilla sijaitsevat kansalaisopiston ryhmäkäyttöön soveltuvat tilat ovat kovassa käytössä, eikä aikatauluissa tämän vuoksi ole paljoakaan joustavuutta. Koronapandemiaan liittyvät kokoontumisrajoitukset voivat ajoittain rajoittaa kansalaisopiston toimintaa ja kurssien osallistujamääriä.

Tavoitteet tunnuslukuina

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Tunteja	1.482	1.316	1.360	1.164	1.300	1.300

Aikuiskoulutus: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	70 077	72 250	82 500	82 500 14,2	82 500	82 500
TOIMINTAMENOT	-141 859	-141 600	-134 100	-132 100 -6,7	-134 100	-134 100
TOIMINTAKATE	-71 782	-69 350	-51 600	-49 600 -28,5	-51 600	-51 600

Kirjastotoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Kaavin kunnan kirjastopalvelut on toteuttanut Kuopion kaupunginkirjasto vuodesta 2013 lähtien. Kaavin kirjasto on yksi Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjastoista. Kirjastoyhteistyö turvaa ammatillisesti pätevän henkilöstön ja kuntalaisille mahdollisuuden käyttää laajaa aineistokokoelmaa.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Omatoimikirjastopalveluiden käytön lisääminen	Tiedottamisen lisääminen ja eri tiedotuskanavien käyttäminen eri kohderyhmille. Tiedotusyhteistyön lisääminen kunnan muiden toimijoiden kanssa.	Omatoimikirjaston kirjautumisten määrä
Perheiden lukemisen edistäminen	KoSa:n kirjastojen yhteishanke AVI-rahoituksella. Mukana esim. koulu, päiväkotia ja neuvola. Kirjavinkkaukset.	Lasten ja nuorten aineistojen lainojen määrä ennen ja jälkeen hankkeen.
Yhteistyön kehittäminen nuorisopalveluiden kanssa	Sanoissa koko maailma -työpajat vähän lukeville nuorille aikuisille (AVI-hanke). Valhetta pakoon -pakopelin toteuttaminen Kaavin kirjastossa.	Tapahtumiin osallistuneiden määrä.

	Kirjastoilta yhdessä nuorisotyön kanssa.	
--	--	--

Perustelu

Yleisen kirjaston palveluiden tavoitteena on yleisistä kirjastoista annetun lain mukaan edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sanavapautta.

Tavoitteena on saada kaikki kirjasto- ja omatoimipalveluista hyötyvät kirjastopalveluiden käyttäjiksi. Kaavin 64+ -ikäiset ovat ottaneet omatoimikirjastotoiminnan erinomaisesti käyttöönsä, mutta nuoret ja nuoret aikuiset vähäisesti.

”Nuorten ja lasten lukutaito on heikentynyt koko viime vuosikymmenen ajan ja erityisesti tämä näkyy poikien lukutaidossa” (Opetushallitus: Uutinen 20.03.2019). Kodin rooli lasten lukutaidon kehityksessä on merkittävä, ja vanhempien oma lukuharrastus vaikuttaa paljon siihen, miten he onnistuvat kannustamaan lasta lukemaan ja millaisen lukevan aikuisen mallin lapselle antavat.

Kirjaston ja nuorisopalveluiden yhteistyön avulla voidaan paremmin tavoittaa nuoria ja tehdä heille tunnetuksi kirjaston laajentunutta palveluvalikoimaa.

Tavoitteet tunnuslukuina

	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Lainauksia yhteensä (kpl)	32.460	48.000	42.000
Kirjastokäyntejä	17.667	26.000	23.000
Lainauksia/asukas	11,56	16,59	15,68
Lainauksen hinta €	6,21	4,54	5,05

Kirjastotoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-201 493	-218 100	-216 000	-212 300	-2,7	-212 300	-212 300
TOIMINTAKATE	-201 493	-218 100	-216 000	-212 300	-2,7	-212 300	-212 300

Vapaa-aikatoimi

Toiminta-ajatus/yleiskuvaus

Vapaa-aikatoimen tulosalue sisältää kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja raittiustoimen.

Kulttuuritoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Kunnan tehtävänä on tukea, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harrastamista ja harjoittamista, taidepalveluiden tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuetaan kunnassa toimivia järjestöjä ja yhdistyksiä kulttuuritoiminnan osalta	Vuosittain jaettavat avustukset	Avustuksen saajien määrä
Kulttuuritapahtumat	Yhteistyö naapurikuntien ja sidosryhmien (mm. seurakunta, veteraaniyhdistys, Kaavin Pitäjaseura ja 4H) kanssa	Tapahtumien määrä
Kotiseutumuseoiden (Eloaitta, Juutilan Valimomuseo) kesäopastoiminta	Kesäoppaiden rekrytointi	Oppaiden palkkaaminen

Perustelut

Juhlatapahtumiin ja museotoimintaan varataan erilliset määrärahat.

Liikunta-, nuoris- ja raittiustoimi

Toiminta-ajatus/yleiskuvas

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (liikuntalaki 10.4.2015/390).

Nuorisolain (1285/2016) mukaisesti nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan nuorisolain tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat mm. monialainen yhteistyö (=nuorten ohjaus- ja palveluverkosto) ja etsivä nuorisotyö.

Tavoitteet vuodelle 2022, liikuntatoimi

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntalaisten terveysliikunnan edistäminen	Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden kunnossapito	Julkiset liikuntapaikat ja ulkoilualueet ovat hyvässä kunnossa, niiden käyttöön liittyvistä käytännön seikoista tiedotetaan laajasti ja ne tukevat kuntalaisten hyvinvointia
Kuntalaisten lasten ja nuorten uimataidon edistäminen	3-luokkalaisten uimakoulun organisointi koulu- ja nuorisotoimen yhteistyönä. Kesän rantauimakoulu lapsille.	Kaikille kaavilaisille nuorille on viimeistään neljännelle luokalle siirryttäessä tarjottu

		<p>mahdollisuus uimaopetukseen</p> <p>ranta-uimakoulu osallistujamäärä vähintään 12 lasta</p>
Yhteisöllisyyden lisääminen, liikunnan ilon herättäminen ja tavoitteellisen liikuntaharrastamisen mahdollistaminen	Liikunnallisen tapahtumatoiminnan ja kilpailujen järjestäminen avustuksien muodossa yhteistyössä eri kunnan toimijoiden ja liikuntaseurojen kanssa	Vuoden aikana järjestetään vähintään 2 liikunnallista tapahtumaa kuntalaisille

Perustelut

Kunnan liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden hoito toteutetaan sivistyslautakunnan määrittämän hoito-ohjeistuksen edellyttämällä tasolla. Ulko- ja liikuntapaikkojen hoidon tuottaa tekninen toimi.

Tavoitteet vuodelle 2022, nuorisotoimi

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Nuorisotalotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen	<p>Avoimet ovet -toiminnan järjestäminen nuorille keskimäärin viitenä iltana viikossa.</p> <p>Nuoriso-ohjaajan ja etsivän nuorisotyöntekijän jalkautuminen nuorisotalolle nuorten pariin säännöllisesti ennaltaehkäisevänä työmuotona.</p>	Nuorten kävijöiden kokonaismäärä nuorisotalolla nousee takaisin koronapandemiaa edeltävien vuosien tasolle tai sen yli
Kuntalaisille nuorille suunnatun toiminnan ja tapahtumien järjestäminen	Tarjotaan mahdollisuus käyttää nuorisotalon tiloja ilmaiseksi alle 18-vuotiaille kuntalaisille nuorille suunnatussa toiminnassa.	Nuorten osuus nuorisotalon kävijämäärästä pysyy suurena, noin $\frac{3}{4}$ kokonaiskäyttäjistä
Ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toteuttaminen ja kehittäminen	<p>Päihteettömien vapaa-ajanviettovaihtoehtojen tarjoaminen</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön oppitunnit ja kampanjat koululaisille</p>	<p>Nuorille suunnatun toiminnan ja tapahtumien ehdoton päihteettömyys.</p> <p>Nuorten tietoisuus tupakan, alkoholin, nuuskan, sähkötupakan, kannabiksen ja muiden huumausaineiden haitoista lisääntyy.</p>
Koulunuorisotyön kehittäminen ja näkyväksi tekeminen	Kaavilaisiin alakoululaisiin, yläkoululaisiin ja lukiolaisiin kohdistuvat tapahtumat, kampanjat, ryhmätykset ja infot sekä koulupäivystys- ja	Kouluille suuntautuvaa monialaista yhteistyötä lisätään ja siitä tiedotetaan

	Tsemppitupatoiminta matalan kynnyksen tukimuotona yläkouluikäisille. Koulupäivän aikana tapahtuvia kohtaamisia turvallisten aikuisten kanssa lisätään.	opettajien, oppilaiden ja huoltajien lisäksi laajemmin kuntalaisia ja päättäviä tahoja.
--	---	---

Perustelut

Ennaltaehkäisevän työskentelyn edellytyksenä on paikallisten nuorten ja nuorisotyöntekijöiden välille syntyvä luottamus. Etsivän nuorisotyön asiakkaiden määrä on ollut viime vuosina hienoisessa laskussa nuorten aikuisten muuttoliikkeen suuntautuessa pois kunnasta. Muille paikkakunnille opiskelemaan hakeutuvat nuoret, jotka voisivat ennaltaehkäisevästi hyötyä etsivän nuorisotyön palveluista, on hankala tavoittaa. Oppivelvollisuuden toteutumisen valvontavastuun siirtyessä kunnalle alle 18-vuotiaat oppivelvolliset nuoret ohjautuvat ensisijaisesti muihin palveluihin kuin etsivän nuorisotyön asiakkuuteen, mikä voi pienentää asiakasmääriä lähivuosina.

Koronapandemian pitkäaikaisvaikutuksia nuorten hyvinvoinnille on vielä mahdotonta ennustaa. Yhteiskunnan hiljalleen avautuessa pandemian aikana hoitamatta jääneet ja esimerkiksi sen suorana seurauksena kehittyneet mielenterveyden ongelmat voivat aiheuttaa äkillisen piikin erityisnuorisotyön tarpeessa. Välimatkat Kaavilta toisen asteen oppilaitoksiin ovat pitkiä, ja kynnys kotoa poistumiseen on yhä suuremmalla osalla nuorista voinut kasvaa ylitsepääsemättömäksi.

Tavoitteet tunnuslukuina

Nuorisotoimi

	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Kesätyöllistettyjen määrä	Henkilömäärä	25	10	20	20
Kävijämäärä, nuorisotalo	Henkilömäärä	8 062 kaikki/ 4 767 nuoret	4 721 kaikki/ 2 415 nuoret	8 000 kaikki/ 5 000 nuoret	8 000 kaikki/ 6 000 nuoret
Etsivä nuorisotyö	Tavoitetut nuoret	41	41	45	35

Liikuntatoimi

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Menot/as. €	85,27	75,93	68,34	72,78

Vapaa-aikatoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	45 292	45 200	47 000	47 000	4,0	47 000	47 000
TOIMINTAMENOT	-423 585	-432 840	-405 910	-404 470	-6,6	-406 470	-406 507
TOIMINTAKATE	-378 292	-387 640	-358 910	-357 470	-7,8	-359 470	-359 507
POISTOT	-6 749	-9 600	-9 600	-4 000	-58,3	-6 400	-6 400

Joukkoliikenne

Palvelu-/yleiskuvaus

Joukkoliikennetoiminnan tarkoituksena on toimivien vaihtoehtojen tarjoaminen käyttäjäjoukkoliikenteen palveluita työmatka- ja asiointiliikenteeseen yksityisautoilun sijasta. Lain muututtua vuonna 2014 koko linja-autoliikenne on avautunut vapaalle kilpailulle. Kunnan halutessa tukea reittejä, julkinen raha kohdennetaan niihin yhteisesti kunnan ja ELY-keskuksen sopimuksilla.

Tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuetaan kunnan sisäistä liikennöintiä	Asiointiliikennöinnin järjestäminen	Toteutuneet matkat
Huolehditaan, että Kuopioon suuntautuvat matkustajat (työntekijät ja opiskelijat) voivat hyödyntää samoja vuoroja	Löydetään aikataulullisesti toimivat vuorot	Palaute

Perustelut

Koululaisliikenteessä käytetään taksikuljetusten lisäksi useita linja-autovuoroja, jotka Kaavin kunta ostaa itse. Näillä kuljetusreittejä myös muiden kuntalaisten toivotaan hyödyntävän.

Kaavin kunta tarjoaa myös asiointiliikennettä Kaavin haja-asutusalueelta taajamaan ja takaisin. Vuonna 2022 asiointiliikenne järjestetään kerran viikossa kysynnän mukaisesti. Toiminta on alkanut kesällä 2020 ja osoittautunut tarpeelliseksi monelle kuntalaiselle.

Joukkoliikenne: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-23 224	-26 100	-31 100	-40 100 53,6	-40 100	-40 100
TOIMINTAKATE	-23 224	-26 100	-31 100	-40 100 53,6	-40 100	-40 100

TEKNINEN/YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tekninen hallinto

Palvelu-/yleiskuvaus

Teknisen hallinnon tehtävä on mm. turvata kunnan tekniset palvelut ja tehostaa niiden käyttöä, huolehtia kunnan eri toimintoja varten tarvitsemasta kiinteistöomaisuudesta ja kunnallisteknisistä verkostoista, kehittää eri sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä varmistaa kunnan tonttivarannon riittävyys. Toimivat kuntapalvelut edellyttävät sekä ulkoisten puitteiden (rakennukset ja infrastruktuuri) asianmukaista kunnossapitoa, että riittäviä henkilöresursseja sekä kunnossapidon ja investointien tarvitsemää rahoitusta.

Tavoitteet

Palvelut tuotetaan jatkossakin ensisijaisesti omana työnä toimintoja tarpeen mukaan ulkoistamalla. Lisäksi käytetään yhteistyökumppanien apua. Koko kuntaorganisaation toimintaa tarkastellaan riittävän kattavasti, jotta resurssien käyttöä on mahdollista edelleen tehostaa. Myös kiinteistöjen ylläpitotoimintoja edelleen kehitetään.

Tekninen hallinto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-125 777	-124 710	-121 960	-112 350	-9,9	-112 350	-112 350
TOIMINTAKATE	-125 777	-124 710	-121 960	-112 350	-9,9	-112 350	-112 350

Kiinteistötoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Kiinteistötoimi tuottaa tilapalvelut kunnan eri hallintokunnille. Tilojen on oltava hallintokuntien toimintaan soveltuvia ja niiden on täytettävä käyttäjäryhmien edellyttämät rakennusterveellisuuden vaatimukset. Tilojen on oltava hallintokuntien toimintaan soveltuvia ja niiden on täytettävä käyttäjäryhmien toiminnalliset vaatimukset.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kiinteistöjen huoltohistorian dokumentointi eri kiinteistöille	Sähköinen huoltokirja	Käyttöön otetaan vuoden 2022 loppuun mennessä
Kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelmien teko	Kuntoarvio kiinteistöille	Tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä
Korjausvelan pienentäminen	Kiinteistöjen saneeraukset	Toteutetaan useamman vuoden aikana
Uusi päiväkotito	Uuden päiväkodin rakentaminen KVR-urakkana	Rakennustyöt aloitetaan syksyllä 2022 ja rakennus on käyttöön otettavissa 4/2023.

Perustelut

Kiinteistötoimessa kiinnitetään entistä enemmän huomiota sähköisen huoltokirjan ansiosta järjestelmälliseen, jatkuvaan kiinteistöjen kunnan seurantaan, ylläpitoon ja dokumentointiin. Kiinteistöistä laadittavia tarkempia kuntoarvioita käytetään laadittavien pidemmän tähtäimen suunnitelmien lähtötietoina. Vuosien saatossa syntyneen korjausvelan umpeen kurominen on edelleen eräs keskeisistä tehtävistä. Vajaalla käytöllä ja suuren korjausvelan tiloista on tärkeää päästä eroon.

Kiinteistötoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	1 807 781	1 535 630	1 921 330	1 894 950	23,4	1 273 750	1 273 750
TOIMINTAMENOT	-1 421 511	-1 543 605	-1 732 095	-1 730 510	12,1	-1 064 990	-1 080 989
TOIMINTAKATE	386 270	-7 975	189 235	164 440	-2 161,9	208 760	192 761
POISTOT	-582 517	-318 260	-333 960	-342 950	7,8	-382 600	-401 600

Vesi- ja viemärlaitos

Palvelu-/yleiskuvaus

Kunnan vesi- ja viemärlaitos (=vesihuoltolaitos) tuottaa kuntalaisille toimialaansa kuuluvat palvelut luotettavasti. Vesihuollon verkostot laitteineen pidetään hyvässä kunnossa modernia valvontatekniikkaa hyödyntäen. Siten palvelut voidaan tuottaa myös viranomaismääräykset täyttäen.

Kaavin kunnan vesilaitoksen käyttämän raakaveden toimittaa Koillis-Savon Vesi Oy, jonka omistajiin Kaavin kunta lukeutuu. Jätevedet käsitellään Juankoskella sijaitsevalla Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy:n omistamalla yhteispuhdistamolla, jonka omistavat Kaavin kunta ja Kuopion kaupunki yhdessä.

Kaavin vesi- ja viemärlaitoksen riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön suositteleman Water Safety Plan -periaatteen mukaisesti. Terveys- ja turvallisuusviranomaisen on hyväksynyt riskinarvioinnin 25.3.2021. Talousvedestä valvotaan muuttujia, jotka sisältyvät sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetukseen 1352/2015.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vesihuollon toimintavarmuuden lisääminen	Saneerataan vuosittain vesihuollolle tärkeitä laitteita ja komponentteja	TA2022 määrärahat
Henkilöstön koulutus	Hankitaan tietoa ja koulutetaan henkilöstöä	Osallistutaan alan koulutuksiin vuoden 2022 aikana

Perustelut

Vesi- ja viemärlaitoksella jatketaan poikkeusolojen vesihuollon toimintavarmuuden kohottamista mm. hankkimalla varavoimakoneita ja korjaamalla ylivuotoaltaiden sekä linjapumppaamoiden pumppuja. Vesi- ja viemärlaitos tehostaa suunnitelmakauden aikana edelleen laitoksen toimintavarmuutta mm. uusimalla talo- ja linjasulkuventtiilejä, kartoittamalla verkostoon liittyneiden kiinteistöjen talosulkujen ja muiden verkosto-osien sijaintia sekä dokumentoimalla ne laadittavaan sähköiseen kartta-aineistoon. Tämä toiminta nopeuttaa laitoksen verkostojen saattamista toimintakuntoon mahdollisten häiriötilanteiden jälkeen.

Käyttöhenkilökunnan ammattitaitoa pidetään yllä ja kehitetään osallistumalla alan koulutuksiin.

Vesi- ja viemärlaitos: tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa

Seuraavassa esitetään tuloslaskelma-, investointi- sekä rahoitusosa vesi- ja viemärlaitoksen osalta siten, että tuloslaskelmassa eliminoidaan koko vesi- ja viemärlaitoksen käyttötalouden talousarviosta Somparannan ja Somparinteiden alueiden vesihuolto.

TULOSLASKELMAOSA, vesi- ja viemärlaitos

Taksojen korotuksia ei ole merkitty vuodelle 2022. Edellisen kerran vesi- ja viemärlaitoksen maksuja on korotettu vuodelle 2017; +10 %.

	TALOUSARVIO	Budj. 2021	Muutos	TP 2020
	2022	TA+muutos	%	
TOIMINTATUOTOT	551 050	545 800	1,0	563 162
TOIMINTAKULUT	-465 010	-453 260	2,6	-482 542
Rahoitustuotot ja -kulut	-20 600	-23 200	-11,2	-23 276
VUOSIKATE	65 440	69 340	-5,6	57 344
Poistot ja arvonalentumiset	-64 700	-64 700	0,0	-61 819
TILIKAUDEN TULOS	740	4 640	-84,1	-4 475
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	740	4 640	-84,1	-4 475

INVESTOINTIOSA, vesi- ja viemärlaitos

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Digitalisoiminen	Vesi- ja viemärijohtokarttojen muuttaminen sähköiseen muotoon	Toteutetaan vuoden 2022 aikana
Vuotovesien vähentäminen	Vuotovesitutkimus	Toteutetaan vuoden 2022 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen viemäroinnin osalta	Jätevesipumppaamoiden peruskorjaus	Toteutetaan vuoden 2022 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen talousveden osalta	Vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen	Toteutetaan vuoden 2022 aikana

Perustelu

Talousarviossa 2022 vesi- ja viemärlaitoksen investointeja ovat mm. jätevesipumppaamoiden peruskorjaukset, vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen, vesi- ja viemärijohtokarttojen digitalisoinnin jatkaminen sekä laitoksen omiin viemäriverkoston paikallisiin vuotovesitutkimuksiin perustuvat korjaukset.

Investointibudjetti

	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Investointimenot, yhteensä	80 000	120 000	120 000	120 000
Kaava-alueen vesi- ja viem.joht. rakentaminen	80 000	120 000	120 000	120 000

RAHOITUSOSA, vesi- ja viemärlaitos

Varsinaista rahoitusbudjettia ei ole tarpeen esittää, koska kirjanpidollisella taseyksiköllä (kuten Kaavin vesi- ja viemärlaitos) ei ole käytössään omia rahatilejä. Edellä olevasta taulukosta näkyy kuitenkin toiminnan ja investointien rahavirta vesi- ja viemärlaitoksen osalta.

Vesi- ja viemärlaitos: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	566 993	548 800	558 800	554 050	1,0	599 050	599 050
TOIMINTAMENOT	-487 690	-465 328	-469 938	-470 618	1,1	-474 618	-474 615
TOIMINTAKATE	79 303	83 472	88 862	83 432	0,0	124 432	124 435
POISTOT	-70 851	-73 600	-73 600	-83 100	12,9	-83 200	-86 000

Tiehoitokunnat

Palvelu-/yleiskuvaus

Määräraha sisältää yksityisteiden vuosittaiset kunnossapitoavustukset ja peruskorjausavustukset. Pääpaino on nykyisen tieverkoston taloudellisesti kestävässä kunnossapidossa.

Tavoitteet

Yksityisteiden kunnossapidon avustusmääräraha on 60.000 euroa.

Tiehoitokunnat: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-63 913	-64 550	-64 500	-64 500	-0,1	-64 500	-64 500
TOIMINTAKATE	-63 913	-64 550	-64 500	-64 500	-0,1	-64 500	-64 500
POISTOT							

Muu tekninen toimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Muu tekninen toimi sisältää kaavoituksen, taajama- ja haja-asutusalueen tiestön kunnossapidon, jätehuollon ja työsuojelutoiminnan.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asemakaavan päivittäminen	Uuden kaavan hyväksyminen kunnanhallituksessa ja valtuustossa	Toteutuu vuoden 2022 aikana
Kaavateiden kesä- ja talvikunnossapidon kehittäminen	Urakoitsijan uudet työtavat ja dokumentointi	Toteutetaan vuoden 2022 aikana
Asemakaavatie peruskorjaus	Kaivotien kunnallistekniikan ja asemakaavatie korjaaminen	Toteutuu vuoden 2022 aikana

Asemakaavatie peruskorjaus	Puustellinpolun kunnallistekniikan ja asemakaavatie korjaaminen	Toteutuu vuoden 2022 aikana
Asemakaavatie peruskorjaussuunnitelma	Uudenkylänraitin kunnallistekniikan ja asemakaavatie peruskorjaussuunnitelman laatiminen	Toteutuu vuoden 2022 aikana
Energiatehokas katuvalaistus	Katuvalaistusten uusiminen	Toteutuu vuoden 2022 aikana

Perustelu

Kirkonkylän asemakaavan ja pohjakartan ajanmukaistamisen loppuun saattaminen.

Kaavateiden kesä- ja talvikunnossapito on ulkoistettu ja kilpailutettu vuonna 2021. Kaavateiden kunnossapidosta vastaa paikalliset yrittäjät.

Muu tekninen toimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-116 761	-142 850	-115 970	-112 970	-20,9	-111 970	-111 975
TOIMINTAKATE	-116 761	-142 850	-115 970	-112 970	-20,9	-111 970	-111 975
POISTOT	-115 803	-252 500	-252 500	-251 100	-0,6	-333 600	-282 700

Palo-, pelastus- ja suojelutyö

Toiminta-ajatus/yleiskuvaus

Kaavin palolaitos on siirtynyt vuonna 2004 alueelliseen pelastuslaitokseen. Vuoden 2022 määrärahassa on huomioitu Pohjois-Savon pelastustoimen varallaolo ja kompensatiokeinot. Vuodesta 2023 lukien pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy maakunnalle.

Palo-, pelastus- ja suojelutyö: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-297 645	-304 300	-359 200	-359 200	18,0	
TOIMINTAKATE	-297 645	-304 300	-359 200	-359 200	18,0	

Rakennusvalvonta

Palvelu-/yleiskuvaus

Rakennusvalvonta on osa kuntien lakisääteisiä palveluja. Viranomaisten valvonnasta ja tehtävistä rakentamisesta on määriteltävä maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:ssä.

Kaavin kuntaan on perustettu 1.1.2017 lukien yhdistetty rakennustarkastaja-ympäristösihteerin virka. Rakennustarkastaja on maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvissa tehtävissään kunnan rakennusvalvonta-viranomaisen alainen. Tuusniemen kunta on ostanut Kaavin kunnan rakennustarkastaja-ympäristösihteerin työpanoksesta 50 %, 1.7.2020 alkaen.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Uusi rakennusjärjestys	Rakennusjärjestyksen päivittäminen	Aloitetaan vuoden 2022 aikana
Vanhoiden rakennuslupahakemusten ja -päätösten digitointi	Vanhoiden rakennuslupahakemusten ja -päätösten siirto sekä kirjaaminen rakennusvalvontaohjelmaan (v. 1950-2000)	Aloitetaan vuonna 2022
WebGis -karttaohjelman jatkuva päivittäminen	Rakennusvalvontakäynnit kiinteistöillä	Aloitetaan vuoden 2022 aikana
Kiinteistöverotietojen ajan tasaistaminen	Kiinteistöverotietojen jatkuva päivittäminen	Jatketaan vuoden 2022 aikana
Vanhoiden rakennusten luvittaminen	Luvattomien rakennusten luvittaminen	Jatketaan vuoden 2022 aikana
Uusien omakotitalorakentajien saaminen	Tonttimarkkinointi	Jatketaan vuoden 2022 aikana

Perustelu

Kaavilla rakentamisen määrissä ei ole tiedossa huomattavia muutoksia. Tavoitteena on saada uusia asuintalorakentajia mm. uusien taajaman rantatonttien myötä. Vapaa-ajan asuntojen rakentaminen säilyy ennallaan. Maatalousrakentaminen on ollut viime vuosina vähäistä. Jälkeenpäin luvitettavien vanhojen rakennusten luvittaminen nostaa lupamääriä.

Tunnusluvut

	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Myönnettyt rakennusluvat- ja toimenpideluvat / kpl	78	100	110
Toimenpideilmoitukset / kpl	32	60	70

Rakennusvalvonta: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	47 792	71 000	62 500	62 500	-12,0	62 500	62 500
TOIMINTAMENOT	-149 735	-116 540	-109 350	-100 640	-13,6	-101 040	-101 041
TOIMINTAKATE	-101 943	-45 540	-46 850	-38 140	-16,2	-38 540	-38 541

Ympäristönsuojelu

Palvelu-/yleiskuvaus

Hoidetaan Kaavin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Ympäristölautakunta huolehtii ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön ja muiden säännösten mukaisista valvonta-, lupa- ja täytäntöönpanotehtävistä. Ympäristön pilaantumisen ehkäisyssä keinoina ovat mm. jätehuollon ja meluntorjunnan sekä vesien-, ilman ja maaperän suojelun neuvonta ja valvonta.

Tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Ympäristönsuojeluun liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma	Valvontasuunnitelman ja -ohjelman päivittäminen	Aloitetaan vuoden 2022 aikana
3.4.2017 voimaan tulleen hajajätevesiasetuksen toteutumisen valvonta	Seurata ja luvittaa hajajätevesiasetuksen toteutumista	Jatketaan vuoden 2022 aikana

Perustelu

Laaditaan Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukainen säännölliseen valvontaan liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma. Seurataan ja valvotaan uuden jätevesilain ja 3.4.2017 voimaan tulleen hajajätevesiasetuksen toteutumista.

Ympäristönsuojelu: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	7 349	10 000	12 500	12 500 25,0	12 500	12 500
TOIMINTAMENOT	-20 132	-15 710	-19 920	-20 320 29,3	-20 520	-20 523
TOIMINTAKATE	-12 783	-5 710	-7 420	-7 820 37,0	-8 020	-8 023

Seuraavilla sivuilla esitetty valtuustotasoinen käyttötalousosa, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, investointiosa sekä rakentamishjelma tekstiosineen.

KOONTI KÄYTTÖTALOUSOSAN MÄÄRÄRAHOISTA

Kaavin kunta		Pääbudjetti				
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		111 VAALIT		
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT			6 500	6 500		6 000
TOIMINTAMENOT		-15 760	-8 680	-8 880	-43,7	-7 630
TOIMINTAKATE		-15 760	-2 180	-2 380	-84,9	-1 630
POISTOT						
VUOSIKATE		-15 760	-2 180	-2 380	-84,9	-1 630

Kaavin kunta		Pääbudjetti				
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		121 TILINTARKASTUS		
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-9 444	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
TOIMINTAKATE	-9 444	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
POISTOT						
VUOSIKATE	-9 444	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455

Kaavin kunta		Pääbudjetti				
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		131 KESKUSHALLINTO		
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	266 361	230 000	245 000	230 000	230 000	230 000
TOIMINTAMENOT	-338 396	-381 210	-343 970	-341 700	-10,4	-337 600
TOIMINTAKATE	-72 035	-151 210	-98 970	-111 700	-26,1	-107 600
POISTOT	-1 872	-1 400	-1 400	-4 850	246,4	-4 550
VUOSIKATE	-73 908	-152 610	-100 370	-116 550	-23,6	-112 150

Kaavin kunta		Pääbudjetti				
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		132 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT		
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	1 407 082	1 365 600	1 325 600	1 300 500	-4,8	750 750
TOIMINTAMENOT	-1 638 469	-1 671 550	-1 547 270	-1 534 350	-8,2	-982 260
TOIMINTAKATE	-231 387	-305 950	-221 670	-233 850	-23,6	-231 510
POISTOT	-25 543	-7 700	-7 700	-100	-98,7	-14 700
VUOSIKATE	-256 930	-313 650	-229 370	-233 950	-25,4	-246 210

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		133 ELINKEINO- JA KEHITYSPALVELUT			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022	Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	39 572	72 900	72 900	141 000	93,4	89 500	4 000
TOIMINTAMENOT	-87 729	-147 400	-136 690	-237 780	61,3	-203 150	-90 752
TOIMINTAKATE	-48 158	-74 500	-63 790	-96 780	29,9	-113 650	-86 752
POISTOT							
VUOSIKATE	-48 158	-74 500	-63 790	-96 780	29,9	-113 650	-86 752

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		134 MAASEUTUTOIMI			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022	Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-42 515	-41 400	-53 200	-53 200	28,5	-53 200	-53 200
TOIMINTAKATE	-42 515	-41 400	-53 200	-53 200	28,5	-53 200	-53 200
POISTOT							
VUOSIKATE	-42 515	-41 400	-53 200	-53 200	28,5	-53 200	-53 200

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		151 SOSIAALIPALVELUT			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022	Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	1 193 844	984 100	956 850	918 850	-6,6	106 400	
TOIMINTAMENOT	-8 589 912	-8 249 640	-9 570 110	-8 632 540	4,6	-282 100	-150 000
TOIMINTAKATE	-7 396 068	-7 265 540	-8 613 260	-7 713 690	6,2	-175 700	-150 000
POISTOT							
VUOSIKATE	-7 396 068	-7 265 540	-8 613 260	-7 713 690	6,2	-175 700	-150 000

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		153 TERVEYDENHUOLTO			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022	Muutos %	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-8 592 878	-9 641 300	-9 443 163	-9 186 300	-4,7	-135 600	-135 600
TOIMINTAKATE	-8 592 878	-9 641 300	-9 443 163	-9 186 300	-4,7	-135 600	-135 600
POISTOT							
VUOSIKATE	-8 592 878	-9 641 300	-9 443 163	-9 186 300	-4,7	-135 600	-135 600

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
		113 Tulosalue: 170 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	1 165						
TOIMINTAMENOT	-67 312	-81 350	-83 120	-70 520	-13,3	-70 820	-70 811
TOIMINTAKATE	-66 147	-81 350	-83 120	-70 520	-13,3	-70 820	-70 811
POISTOT							
VUOSIKATE	-66 147	-81 350	-83 120	-70 520	-13,3	-70 820	-70 811

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
		113 Tulosalue: 171 LASTEN VARHAISKASVATUS					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	62 287	89 000	63 200	63 200	-29,0	52 200	52 200
TOIMINTAMENOT	-915 539	-1 031 230	-991 340	-919 210	-10,9	-898 660	-898 665
TOIMINTAKATE	-853 252	-942 230	-928 140	-856 010	-9,2	-846 460	-846 465
POISTOT							
VUOSIKATE	-853 252	-942 230	-928 140	-856 010	-9,2	-846 460	-846 465

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
		113 Tulosalue: 172 OPETUSTOIMI					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	104 902	107 200	73 500	73 500	-26,3	55 000	55 000
TOIMINTAMENOT	-2 975 043	-3 127 335	-2 949 275	-3 069 355	-1,6	-2 867 350	-2 882 366
TOIMINTAKATE	-2 870 141	-3 020 135	-2 875 775	-2 995 855	-0,7	-2 812 350	-2 827 366
POISTOT	-36 513	-3 900	-3 900	-6 300	61,5	-6 300	-6 300
VUOSIKATE	-2 906 654	-3 024 035	-2 879 675	-3 002 155	-0,7	-2 818 650	-2 833 666

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
		113 Tulosalue: 173 AIKUISKOULUTUS					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	70 077	72 250	82 500	82 500	14,2	82 500	82 500
TOIMINTAMENOT	-141 859	-141 600	-134 100	-132 100	-6,7	-134 100	-134 100
TOIMINTAKATE	-71 782	-69 350	-51 600	-49 600	-28,5	-51 600	-51 600
POISTOT							
VUOSIKATE	-71 782	-69 350	-51 600	-49 600	-28,5	-51 600	-51 600

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	174 KIRJASTOTOIMI					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-201 493	-218 100	-216 000	-212 300	-2,7	-212 300	-212 300
TOIMINTAKATE	-201 493	-218 100	-216 000	-212 300	-2,7	-212 300	-212 300
POISTOT							
VUOSIKATE	-201 493	-218 100	-216 000	-212 300	-2,7	-212 300	-212 300

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	175 VAPAA-AIKATOIMI					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	45 292	45 200	47 000	47 000	4,0	47 000	47 000
TOIMINTAKATE	-423 585	-432 840	-405 910	-404 470	-6,6	-406 470	-406 507
TOIMINTAKATE	-378 292	-387 640	-358 910	-357 470	-7,8	-359 470	-359 507
POISTOT	-6 749	-9 600	-9 600	-4 000	-58,3	-6 400	-6 400
VUOSIKATE	-385 041	-397 240	-368 510	-361 470	-9,0	-365 870	-365 907

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	176 JOUKKOLIIKENNE					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-23 224	-26 100	-31 100	-40 100	53,6	-40 100	-40 100
TOIMINTAKATE	-23 224	-26 100	-31 100	-40 100	53,6	-40 100	-40 100
POISTOT							
VUOSIKATE	-23 224	-26 100	-31 100	-40 100	53,6	-40 100	-40 100

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	181 TEKNINEN HALLINTO					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-125 777	-124 710	-121 960	-112 350	-9,9	-112 350	-112 350
TOIMINTAKATE	-125 777	-124 710	-121 960	-112 350	-9,9	-112 350	-112 350
POISTOT							
VUOSIKATE	-125 777	-124 710	-121 960	-112 350	-9,9	-112 350	-112 350

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		182 KIINTEISTÖTOIMI			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	1 807 781	1 535 630	1 921 330	1 894 950	23,4	1 273 750	1 273 750
TOIMINTAMENOT	-1 421 511	-1 543 605	-1 732 095	-1 730 510	12,1	-1 064 990	-1 080 989
TOIMINTAKATE	386 270	-7 975	189 235	164 440	-2 161,9	208 760	192 761
POISTOT	-582 517	-318 260	-333 960	-342 950	7,8	-382 600	-401 600
VUOSIKATE	-196 247	-326 235	-144 725	-178 510	-45,3	-173 840	-208 839

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		183 VESI- JA VIEMÄRILAITOS			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	566 993	548 800	558 800	554 050	1,0	599 050	599 050
TOIMINTAMENOT	-487 690	-465 328	-469 938	-470 618	1,1	-474 618	-474 615
TOIMINTAKATE	79 303	83 472	88 862	83 432	0,0	124 432	124 435
POISTOT	-70 851	-73 600	-73 600	-83 100	12,9	-83 200	-83 200
VUOSIKATE	8 451	9 872	15 262	332	-96,6	41 232	41 235

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		184 MUU TEKINEN TOIMI			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-116 761	-142 850	-115 970	-112 970	-20,9	-111 970	-111 975
TOIMINTAKATE	-116 761	-142 850	-115 970	-112 970	-20,9	-111 970	-111 975
POISTOT	-115 803	-252 500	-252 500	-251 100	-0,6	-333 600	-282 700
VUOSIKATE	-232 564	-395 350	-368 470	-364 070	-7,9	-445 570	-394 675

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		185 TIEHOITOKUNNAT			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-63 913	-64 550	-64 500	-64 500	-0,1	-64 500	-64 500
TOIMINTAKATE	-63 913	-64 550	-64 500	-64 500	-0,1	-64 500	-64 500
POISTOT							
VUOSIKATE	-63 913	-64 550	-64 500	-64 500	-0,1	-64 500	-64 500

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	186 PALO-, PELASTUS- JA SUOJELUTYÖ					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-297 645	-304 300	-359 200	-359 200	18,0		
TOIMINTAKATE	-297 645	-304 300	-359 200	-359 200	18,0		
POISTOT							
VUOSIKATE	-297 645	-304 300	-359 200	-359 200	18,0		

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	191 RAKENNUSVALVONTA					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	47 792	71 000	62 500	62 500	-12,0	62 500	62 500
TOIMINTAMENOT	-149 735	-116 540	-109 350	-100 640	-13,6	-101 040	-101 041
TOIMINTAKATE	-101 943	-45 540	-46 850	-38 140	-16,2	-38 540	-38 541
POISTOT							
VUOSIKATE	-101 943	-45 540	-46 850	-38 140	-16,2	-38 540	-38 541

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Tulosalue:	193 YMPÄRISTÖNSUOJELU					
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	7 349	10 000	12 500	12 500	25,0	12 500	12 500
TOIMINTAMENOT	-20 132	-15 710	-19 920	-20 320	29,3	-20 520	-20 523
TOIMINTAKATE	-12 783	-5 710	-7 420	-7 820	37,0	-8 020	-8 023
POISTOT							
VUOSIKATE	-12 783	-5 710	-7 420	-7 820	37,0	-8 020	-8 023

Kaavin kunta		Pääbudjetti					
INTIME/Talouden Suunnittelu	Kaikki yhteensä						
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	LTK-ES 2022	TA 2022 Muutos %	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATULOT	5 620 494	5 124 180	5 428 180	5 387 050	5,1	3 367 150	3 156 200
TOIMINTAMENOT	-27 003 265	-27 989 488	-28 921 316	-27 828 368	-0,6	-8 595 783	-8 329 928
TOIMINTAKATE	-21 382 771	-22 865 308	-23 493 136	-22 441 318	-1,9	-5 228 633	-5 173 728
POISTOT	-590 429	-666 960	-682 660	-692 400	3,8	-831 350	-802 250
VUOSIKATE	-21 973 200	-23 532 268	-24 175 796	-23 133 718	-1,7	-6 059 983	-5 975 978

TUOSLASKELMA

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		Kaikki yhteensä			
Selite	TP 2020	TA+MU 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 044 276	1 034 400	1 064 000	880 500	874 500
Maksutuotot	994 568	613 350	620 950	137 200	137 200
Tuet ja avustukset	258 416	559 700	534 400	317 400	125 500
Muut toimintatuotot	730 804	599 600	795 400	395 000	395 000
TOIMINTATUOTOT	3 028 064	2 807 050	3 014 750	1 730 100	1 532 200
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 838 918	-4 550 750	-4 396 990	-2 313 850	-2 197 550
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 375 588	-1 293 750	-1 211 990	-575 990	-556 505
Muut henkilösivukulut	-164 408	-151 510	-143 100	-74 830	-71 060
Palvelujen ostot	-14 812 389	-17 081 675	-17 046 625	-2 887 150	-2 800 450
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-989 303	-929 918	-898 873	-675 723	-685 873
Avustukset	-1 498 542	-1 176 800	-898 800	-324 200	-324 200
Muut toimintakulut	-458 981	-489 830	-859 690	-106 990	-70 290
TOIMINTAKULUT	-24 138 129	-25 674 233	-25 456 068	-6 958 733	-6 705 928
TOIMINTAKATE	-21 110 065	-22 867 183	-22 441 318	-5 228 633	-5 173 728
Verotulot	9 832 931	10 450 000	10 076 000	5 956 000	6 253 000
Valtionosuudet	13 297 274	12 440 000	12 374 000	22 000	105 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3 165	4 500	4 000	4 000	4 500
Muut rahoitustuotot	192 508	194 000	186 000	186 000	186 000
Korkokulut	-105 745	-112 000	-88 000	-73 000	-77 000
Muut rahoituskulut	-13 940	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
VUOSIKATE	2 096 128	108 117	109 482	865 167	1 296 572
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-839 849	-666 960	-692 400	-831 350	-802 250
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 256 279	-558 843	-582 918	33 817	494 322
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	47 721	12 600	12 600	12 600	12 600
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 304 001	-546 243	-570 318	46 417	506 922

RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2020	TA 2021 +muutos	Talousarvio 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 096 128	108 117	109 482	865 167	1 296 572
Tulorahoituksen korjauserät	-41 866				
	2 054 263	108 117	109 482	904 167	1 296 572
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 411 347	-2 865 500	-3 100 000	-1 230 000	-870 000
Rah.osuudet investointimen.	0	87 000	20 000		
Pysyvien vastaavien hyöd. luov.tulot	742 698				
	-668 650	-2 778 500	-3 080 000	-1 230 000	-870 000
Toiminnan ja invest.rahavirta	1 385 613	-2 670 383	-2 970 518	-325 833	426 572
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	33 638				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	3 000 000		4 000 000	
Pitkäaik.lainojen vähennys	-657 834	-547 000	-491 000	-439 000	-572 000
Lyhytaik.lainojen muutos			3 400 000	-3 200 000	
	-657 834	2 453 000	2 909 000	361 000	-572 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	-87 670				
Saamisten muutos	682 770				
Korottomien velkojen muutos	478 516				
	1 073 616				
Rahoituksen rahavirta	449 420	2 453 000	2 909 000	361 000	-572 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 835 033	-217 383	-61 518	35 167	-145 428

INVESTOINTIOSA 2022

	menot ilman ALV euroa	tulot euroa	netto euroa
MAA- JA VESIALUEET			
- Maan ostot/myynnit		20 000	
TALONRAKENNUS			
1 KUNNANHALLITUS			
2 PERUSTURVALTK			
3 SIVISTYSLTK			
- Kaavin koulun korjaustyöt/vanhan puolen muutostyöt	20 000		
- Kuntoportaiden suunnittelu	10 000		
- Uuden päiväkodin rakentaminen	2 400 000		
4 TEKNINEN LTK			
- Virastotalon muutostyöt	50 000		
- Varavoimakoneiden hankinta	25 000		
- Paloaseman korjaustyöt	10 000		
KADUT, TIET, TORIT			
- Asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat/ Uudenkylänraitti	15 000		
- Asemakaavateiden peruskorjaukset/ Kaivotie	300 000		
- Kirkonkylän asemakaavatyön loppuun saattaminen	10 000		
- Kuntoradan valaistusten korjaukset	30 000		
2 VESIJOHTOJEN/-RAKENTEIDEN RAKENT.			
- Kaava-alueen vesijoht. rakentaminen	40 000		
3 VIEMÄRIJOHTOJEN/-RAKENTEIDEN RAKENT.			
- Kaava-alueen viemärij. rakentaminen	40 000		
4 MUUT KIINTEÄT RAK. JA LAITT.			
- Moottorikelkkareitti	100 000		
IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS			
- Sähköinen asianhallintajärjestelmä	40 000		
- IT- hankinnat	10 000		
YHTEENSÄ	3 100 000	20 000	3 080 000

RAKENTAMISOHJELMA

Rakentamishjelma 2022-2026, alv 0 %	Kokonaiskust.					
	1 000 €	2022	2023	2024	2025	2026
1. Asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat	135	15	30	30	30	30
2. Asemakaavateiden peruskorjaukset	1.800	0	300	600	500	400
3. Asemakaavateiden peruskorjaukset/Kaivotie	300	300				
4. Kaava-alueen vesijoht. rakentaminen	280	40	60	60	60	60
5. Kaava-alueen viemärij. rakentaminen	280	40	60	60	60	60
6. Kuntoradan valaistusten korjaukset	50	30	20			
7. Virastotalon muutostyöt	130	50	20	20	20	20
8. Varavoimakoneiden hankinta	45	25	20			
9. Uuden päiväkodin rakentaminen	3.000	2.400	600			
10. Kaavin koulun korjaustyöt/ vanhan puolen muutostyöt	40	20	20			
11. Paloaseman korjaustyöt	10	10				
12. Kuntoportaiden suunnittelu	10	10				
13. Kirkonkylän asemakaavatyön loppuun saattaminen	10	10				
14. Moottorikelkkareitti	300	100	100	100		
YHTEENSÄ	6.390	3.050	1.230	870	670	570

RAKENTAMISOHJELMA 2022-2026, TEKSTIOSA

1. Asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat

Tehdään peruskorjaussuunnitelmat v. 2022 Uudenkylänraitti, v. 2023 Kirjekuorentie, v. 2024 Lokkitie, v. 2025 Uunonpolku, v. 2026 Puistotie.

2. Asemakaavateiden peruskorjaukset

Peruskorjataan v. 2023-2024 Kalliotie, v. 2024 Uudenkylänraitti ja Puustellinpolun pohjoisosa, v. 2025 Teollisuustie, v. 2026 Lokkitie.

3. Asemakaavatien peruskorjaus/ Kaivotie

Jatketaan vuonna 2021 aloitetut Kaivotien peruskorjaustyöt. Toteutus vuosina 2021-2022, investointi yhteensä n. 680.000 euroa.

4. Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen

Vuonna 2022 jatketaan vesijohtoverkoston sulkuventtiilien vaihtoja. Lisäksi jatketaan edelleen vesijohtokarttojen digitalisointia.

5. Kaava-alueen viemärijohtojen rakentaminen

Vuonna 2022 jatketaan viemärijohtokarttojen digitalisointia. Jatketaan jätevesipumppaamoiden peruskorjauksia sekä varustetaan pumppaamot poikkeusolosuhteita varten.

6. Kuntoradan valaistusten korjaukset

Uusitaan Kaavin kunnan ylläpitämää valaistusta mm. muuttuneiden energiadirektiivien takia. Uusitaan valaistun kuntoradan huonokuntoiset valaisinpylväät ja valaisimet. Toteutus vuosina 2022-2023.

7. Virastotalon muutostyöt

Virastotalon muutostöiden jatkaminen virastotalon tarpeita palvelevaksi. Vuonna 2022 korjataan iv-koneita sekä virastotalon akustiikkaa. Vuosina 2023-2024 toteutetaan viemärisaneeraustyöt.

8. Varavoimakoneiden hankinta

Varavoimakoneiden hankinta kunnan kiinteistöjen ja vesihuoltolaitoksen käyttöön sekä tarvittavien yhteyksien rakentamiseen. Varavoimakoneita hankitaan mm. virastotalon, koulun ja päiväkodin tarpeisiin. Varavoimakoneita hankitaan 1/vuosi.

9. Uuden päiväkodin rakentaminen

Rakennetaan Kaaville uusi päiväkoti vanhan päiväkotirakennuksen paikalle koulukeskuksen viereen. Toteutus vuosina 2022-2023, mikäli rakennustöiden aloitusajankohtana syksy 2022. Rakentamisaikatauluun kohdistuu epävarmuutta rakentamispäätöstä koskevasta valitusprosessista johtuen.

10. Kaavin koulun korjaustyöt/ vanhan puolen muutostyöt

Jatketaan vanhan koulurakennusosan koulutilojen akustiikan parantamista ja muutostöitä. Toteutus vuosina 2021-2023.

11. Uuden paloaseman korjaus

Paloaseman tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt. Vuonna 2022 korjataan ja sähköistetään paloaseman nosto-ovia.

12. Kuntoportaiden hankesuunnittelu

Tehdään hankesuunnitelma Kaavin valaistulle kuntoradalle rakennettaville kuntoportaille.

13. Kirkonkylän asemakaavatyön loppuun saattaminen

V. 2020 aloitettu kirkonkylän asemakaavan ajantasaistaminen ja päivittäminen kokonaisuudessaan. Tavoitteena yhtenäiset kaavamerkinnot ja asemakaavan sovittaminen uudelle pohjakartalle, joka laadittu kirkonkylän alueelle. Helpottaa voimassa olevien asemakaavojen seuranta ja hallintaa, jolloin lopputuloksena syntyisi yksi lainvoimainen ja ajantasainen asemakaava.

14. Moottorikelkkareitti

Vuonna 2022 aloitetaan Kaavi-Tuusniemi -välisen reittiosuuden suunnittelu ja rakentaminen. Investoinnin kokonaistoteutus vuosina 2022-2024.